

ప్రతిగ్రామం
ప్రతిక్షేత్రం
నిండాలి.
ప్రతిపక్షం
చదువు
కోవాలి,
ఆవాడు

సంవత్సర
చంద్రుడు 3
—
పక్షం ప్రక
టన లభించి
చాలాంటి
ఇదే

సంపుటము 8

శుక్రవారము 11-6-37

సంచిక 24

టంకు హత్యకేసు

—[*]—

కుర్రా నూక రాజును ముక్కలుముక్కలుగా తరిగారు

- ముద్రలు (1) పితాపురం దివాన్ కోకా సుబ్బారావునాయుడుగారి అల్లుడు పాకల నారాయణస్వామినాయుడుగారు
- (2) దివాను కూతురు, బోటన ముద్దె భార్య సాభాగ్యవతిమ్మ,
- (3) వారిగుమాస్తా సత్యనారాయణ శర్మ,
- (4) దివాను కుమారుడు, కోకా శివనాథశాస్త్రి

—చిత్రపురం డిస్ట్రిక్ట్ లెక్చరుకోర్టులో

మైసూరువివాద కుర్రా నూక రాజును హత్య చేశారని నేరారోపణ:

ఈ కేసులో 32 మంది సాక్షులు విచారించబడి, ముద్రలు పట్టుమెట్టుగూడా తీసుకోబడి కేసు కే 5 ది వాయిదా చేయబడింది.

కేసు వివరాలు హత్యగావించుట నూక రాజు భార్యగారి యొక్కది సాక్ష్యవాగ్దానం వల్ల తెలియగలదు.

నూక రాజు భార్యసాక్ష్యం.

చా ధర్మ పితాపురం యెట్టే దివాన్ గారి యిల్లో బంట్లోరుగా వుండేవాడు. దివాన్ గారి పెద్దకూతురు సాభాగ్యవతిమ్మగారికి, మావారికి సంబంధము కలిగిందని తెలిసి దివాన్ గారు మావారిని పితాపురంనుంచి కడియం వాడు బదిలీ చేశారు. ఈ సందర్భములో సాభాగ్యవతిమ్మగారికి మావారికి నడచిన ప్రేమలేఖలు తెచ్చాను (అని మొదటి పర్యాయము కోర్టులో కాఖలుచేసింది) మావారు ఉద్యోగానికి రావడామా యిచ్చినారు. ఇది 18 యేండ్లక్రిందట జరిగింది. బట్టుబట్టేదు కాణమా, బట్టు దుకాణమా మావారు పెట్టుకొన్నారు. తర్వాత ఒకటిన్నర సంవత్సరాలకు సాభాగ్యవతిమ్మకు పెండ్లికయి బంపురం కెల్లిపోయింది. మళ్ళీ 8 సంవత్సరాలక్రిందట సాభాగ్యవతిమ్మగారు భర్తతో సహా పిల్లపురంవచ్చి కాపురం ఉంటూవున్నారు. మారన్న అనేవాడు దివాన్ గారి కంటవాడుగా వుంటూవుండేవాడు. తమకు అప్పులున్నవని దబ్బుకావలెనని మారన్న ద్వారా మావారికి సాభాగ్యవతిమ్మ కర్తమానాలు పంపించింది. ఆమె కే కేం చేసి. మా ఆయన దబ్బు చేసిందేనాడు. ఆ పిల్లల తమ్ములన్నీ కోర్టులో వున్నవి. మావారు 3 కల దూకాయంకు పయిగా మావారి ఆమెచ్చినారు. తిరిగి పయికు యిచ్చి చేయమని కలుగు చేశానని, నెలకోకలక్కు పది పాసు కోకలకు పంపుతానని ఆమె తిరిగి సమాధానము పంపుతూ వుండేది. చిరకు తామెక వ్యాధిగతులో చిట్క పడ్డట్లు. ఆవ్యాధ్యములో గలిస్తే యిచ్చివస్తామని ఆమె చెప్పింది. ఈ సంగ

తులన్ని వాధర్త వాటో చెప్పినాడు. మొదట మొదట మా ఆయనకేరనే సాభాగ్యవతిమ్మ

దౌర్భాగ్యపురైతు భయానక దృశ్యం

అట్లు ఋణబాధ, ఇటు ప్రభుత్వపు పన్నులవేధ ఏలాధరించేదిరా చేముడా!

చీట్లువాస్తావుండేది. చీట్లుకెచ్చే మారన్నను 4-వ ముద్దాయి భయపెట్టినందువల్ల తర్వాత చీట్లు మారన్న చేసిన వాయిదాం మొదలు పెట్టింది 4-వ ముద్దాయి పొలిబియము కలిగించేటట్లు దొరకించడమవల్ల మావారు దబ్బుయివ్వడమే మావారి వాడనా తరువాత ముద్దాయిల బంపురం కెల్లిపోయినారు. ఆ బంపురం రావలసింది బట్టు ఇచ్చివేస్తాను " అని ఆపురైతములో వుండి మావారు చెప్పినారు. కేసు వర్షాలని చెప్పి పట్టికిన్నీ భయములేదని చెప్పి మావారు ఆదివారం బంపురం కెల్లినారు. బుధవారంనాడు 1-వ ముద్దాయి పిల్లపురం వచ్చాడు. మావారిని గురించి కలుగుచేశాడు. మావారు రాతం 9,

కాశ్రి అంటే 4-వ ముద్దాయి వచ్చాడని జవాబు పంపించినారు. మళ్ళీ కలుగుచేస్తే మావారు ఆసలు బంపురమే రాతం 9 కలుగుపంపాను. తనివారం నాడు రాత్రి 4-వ ముద్దాయి, కాశ్రి, మాయిం టికి వచ్చినా దగ్గరవున్న మాయింలాన్న యిచ్చి వేస్తే మావారవలసిన దబ్బులంతా యిచ్చివేస్తామని, తమయింటికి తమకొనునీ అన్నాడు. మా ఆయన వచ్చినతర్వాత కస్తూరు అని చెప్పాను అందుకు ఆయన తెదరించి వెళ్లిపోయినాడు."

తర్వాత ఆనమాసంవేసి వీరమ్మ స్వయంగా బంపురం బయలుదేరి వెళ్లిట్లు దారిలో తనభర్త హత్య ఆయిపోయిట్లు తెలుసుకొన్నట్లున్నా ఫోటోగ్రాఫును ఒట్టి తనభర్తకేమము అని గుర్తు పట్టిట్లు చెప్పింది.

దీనికి బోధు స్టాండింగు ఆర్డరులో ప్రావిషనంటి కాబోలు!

* * *
ఆర్డరువైత్య కోమట్లు కెడ్డిగారి షట్టిమీద చందా వేయకుండా తాను వీదలకు అన్నదాగ కార్యాన్ని నెత్తినెట్టుకోవడానికి కారణం కెడ్డిగారియం దుండే నమ్మకంచేతనే నంటారా!

* * *
ప్రభుభక్తి పరాయణతను ఋణపుణేనుకోక దానికి మార్గాంతరంలేక కోమట్లు ప్రత్యేక సమా రాధనకు గడంగితే దాన్ని చెడపదానికొకడ కొన్నిప్రయత్నాలు జరిగాయితే! నమ్మి యితర్ల చేతికి చందాలు యివ్వలేమని చెప్పడానికి గుండె లేకనేనుకుంటా ప్రత్యేక ప్రాణాపత్రికం తెట్టుకో వడం. ఓహో! పలుకుబడి గల్గివచ్చి తిరస్కరిస్తే ఇక నిద్రలేచిందిమొదలు అన్ని చిట్కలేరా!

* * *
మొత్తంమీద కారొనేవక నెపంతో కొం దూడేలలో చాలామంది పట్టిక తవుడు బోక్కా రన్నమాట.
—పోరుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం

కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశం.

11-6-1937 వ తారీఖున సాయంత్రం 6 గంటలకు నిద్యబ్రోలులో రైతాంగ విద్యాలము మందు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశమగును. గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక రావలయును. ఇదియే నోటిసు భావించి తప్పక రావలయును.

ఎజెండా

1. జమాఖర్చుల పరిశీలించుట.
2. కార్యదర్శి సాంకేతిక నివేదిక వై చర్చ.
3. మహాసభ యేర్పాట్లనుగూర్చి.
4. కొత్తపట్నం రాజకీయ పాతకాలవై ప్రభుత్వచర్యనుగూర్చి.
5. కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టె ఇతర విషయాలు.

ఇట్లు,
చలసాని నానుచేవరావు,
వికల కార్యదర్శి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.

కనిగిరి వింతలు-విశేషాలు.

పట్టాభిషేకోత్సవ సందర్భంలో 15 వందల మంది డి. మాతకొంగారెడ్డిగారు అన్నదానం చేశారని అన్నీను గోటు ప్రకటించింది. 18 రూపాయల పట్టతో పది పానువందలమందికట్లా భోజనంకెట్టాకో చేయడకేరెలియాలి. బహుశా ఆర్డరు ప్రకటించిన అన్నదానాన్ని కెడ్డిగారి భారాన డను కట్టించారాబోలు!

* * *
ఆ యధికారి ఓహో కోర్టులో ఆదివారాయన కెడ్డిగారి కేరెత్తి అనవసరంగా దూసిందాడు!

పిల్లలను అవసరిం దించుటకు రావడామీద 43 మంది కక్షింపబడిన. కేసు 20 సంవత్సరాల కలదు.

3. యోగ ఆర్. అండ్ బ్రదర్స్ వాణిజ్య, వాణిజ్య, మద్రాసు.

మూడు సప్తశేర్ల ఆవుతాయి

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు. వి. ఏ. వి. యల్.

ఆదివం జరిగింది రేలుగుజ్జెల జమీన్ రైతుల సభ మొకటిగిరి యిల్లా... ఎల్లంటిలో, దీని రైతు మూడుగిరి ప్రభుత్వం. వారు రైతు వేలవంటి జమీన్ అన్ని గ్రామాలనుండి పొల్లబడినవారు. తోపు పట్టెను. రైతులందరు రానుకొచ్చి ఆర్థిక సర్వేక్షణ చట్టమునుబట్టి జాగ్రత్తగా రాని వెల్లుకొని వారునుకొని కూర్చున్నారు. ఒకరిద్దరు సన్నుతికట్టలతో జవాబు పట్టి కూర్చుండలేదు చుకండినారు. రైతులు తేడానికీ ఉపరితీర్పులని, వెన్నెముకలని, గుండెకాయలని, కళ్ళుదీరువులని, మూలకందలని, అడ్డభారాలని, గుణవర్ణాలని సర్వేక్షణ ఆక్షరాలతో అట్టురాసి అక్కడ క్కడ చెట్టుకొమ్మలకు తగిలించారు. మారుమర్లు లోకందే పోలీసువారుకూడ పోలీసుకుల ముక్తయిదులకలె ఎవరు పిలవకుండినా ముందు బరిలోనే అందరికన్న ముందుగానే చిత్రగుప్త ల్లల కూర్చుండినారు. రైతులకట్టు సవ్యముగా కనుక్కొని జరూగుగా సర్కారుకు తెలియపరి చేయుట వచ్చారని పేరునుబట్టెను. చర్చి కూటాలకీ ఆరంభం చేస్తామన్న సభ మధ్యాహ్న మైనా మొదలుపెట్టలేదు. ఎట్లవరకే కట్టుకొనినట్లు చోక్కా తోడుకున్న మధ్యనయమన్న, చాయా చాయ మనిఒకరు ఆములో కండినాదిరి తిరు గురుండినారు. ఆలస్యానికి కారణం మీటింగు (వెనీడెంటు) రాలేదని.

ఇట్లుండగా పోస్టుబ్రాట్రోకు తెలిగ్రామ తెచ్చియిచ్చాడు. “సభకు రాలేకపోయినందుకు చింతిస్తున్నాను. ముందుగా కనుక్కొనడానికి పిలువేని కారణాలనల్ల ప్రయాణం ఆగిపోయింది. జమీందార్లు, తల్లిదండ్రులు మీరు పిద్దులు, ఇద్దరు నూరిపోవారేం మాదిరి కడుతుకోవాలి. ఇద్దరికీ కార్యకర్తలైన రాజీ కుమార్తెదానికి మేమంతా పాటుపడుచున్నాము. దేవుడినిద భారంకేసి గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లు కారణంగా మును జరిపించవలెనని కోరుతున్నాను. మీ సభ చక్కగా జరుగుగాక.”

అయగుమీదకూర్చున్నవారిలో గుజగుజరెక్కై నాయి. జమీందారుకు లొంగిపోయి రాలేదని కొందరు, ఒక్క జబ్బుచేసివుంటుందని కొందరు, అనుకున్నారు. కొంతమంది రైలు కట్టిపోయిందనుకున్నారు. రైలుచార్జి ముందుగా మంపనయ్యకల్ల రాజేంద్రులవారు కలిగింతమంది. కాని వాళ్లలో ఈ పకారం తిరిగివచ్చారు గాని ఆయనెవరూ పిడుగులు పూచా రాకపోదని ఒకరిద్దరున్నరు కొంతకంటికి పని మాపేగాని ఇంకా పోయింది. రాత్రి కూడ జమీన్ అందరికీ భోజనం వున్నది. చేయడం చాల ప్రయాసకలి ఆహ్వానసంఘం వెళ్లంతా అనుకొని పనికై నా వెళ్లి జరిపిస్తామనుకున్నారు. ఎవరిని వెల్లుదామని ఆలోచించారు. ఆలోచన సులభంగా తె

లమనవల్ల ఆయనచేసి, ఆహ్వానసంఘం ఉపన్యాసంలో రాని (వెనీడెంటు) చేయ ఆవేశపాల్ల (వాసి) ఉన్నందునవల్లను, అవతారాలను, సమీకృతం పోల్చి పర్యాయ, కీర్తన రాసివందలనల్లను, ఇదంతా వృధాకాకుండడానికీ (వెనీడెంటు)గాని పూజ్చే కుర్చోనా కూర్చోపెట్టి సభజరిపిద్దామని ఎట్లవరకే నాయకుగారు అన్నమీదట అందరు ఒప్పకొన్నారు.

ఆహ్వానసంఘం (వెనీడెంటు) ఉపన్యాసములో కొత్తచెయ్యలు తప్పించి పాత వాటిని రిపేరుచేయాలని శిక్షలు సగానికిసగం తగ్గించాలని, యెల్లకు అకట్టులు కట్టాలని, జమీన్ వెల్లెం రైతులకీ ఒదిలిపెట్టాలనీ, పాతకత్తువాళ్లు రద్దు పంచాలనీ, ఇకమీదకన్నబాకీలమీద వడ్డీలేకుండా చెయ్యాలనీ, జమీందారు గుట్టలు, ఏనుగులు, మోటార్లు ఎక్కమీదదీని ఒట్టుకు నిలుపనూడదని, జమీందారులు అనలు ఉండే నే కూడదని, ఉండినా జమీన్లు వుండనూడదని ఒకచేరే వుండినా జమీన్లు అధికారం అంతా సర్కారు వారికే వుండాలని, అంతగాకావాలంటే ఫించక ములు వారికీ యివ్వవచ్చునని రైతురక్షంప్రపంచం వార్లందరు రైతునాయకులు రైతువేత్తనందార్ల నాయకత్వం క్రింద రైతుముఠాలు తయారై రైతు న్యాయ ఇన్ స్పెక్టరుకు తక్కువకానహోదా కలిగిన ప్రతిసర్కారు వుద్యోగిదగ్గరకు వారివారిపిలుసు బట్టి రైతురక్షయోజనం సాగించి రైతులకు పుట్టిల్లెను ఈదేశములో, ముఖ్యంగా తెనుగుదేశం లో, రైతురాజ్యాన్ని స్థాపించి రైతుసంక్షేమాన్ని

ప్రపంచ రైతుపోరాటం యినించాలని చదివి రైతుపోరాటకీ పాఠశాలను సంగీతం కుడనక పోయ్యటికీ గొంతురాసిందని పాటుచెప్పి ముగించి, అందరికన్న ముందర తానే తన వుపన్యాసానికి చెప్పుట్టుకొట్టి, అందరికన్న చెప్పేయమని కోరితెనక నిలబడిన వాయుడుగానినాయ చూచి, ఇంకేమి చేద్దన్న రిక్కర కూర్చున్నారు. X

ఒగువరీర్కాటాలు అందరు యిట్లు కెళ్ల గొంతుతో వాయుడుగాను చదివియనిపించారు.

(1) ఈసూచన రైతుసభలకు చేయవలెను. ఇందుకు రైతుకవులు మంచియింది రైతుపోటలు వ్రాయవలెను.

(2) రైతుడినాన్ని అన్నిజిల్లాల్లో జరిపి ఆదివం రైతురక్షయోజనం సాగించవలెను.

(3) రైతువాలంటీర్లకు తయారుచేయడానికి రైతుదండ్రును నడిపించడానికి కలిరాలు ఏర్పాటు చేయవలెను.

(4) పేదాసాదా చొక్కావచ్చే సయం, బర్మానుకలు తినడంచేరే ఇక్కడి రైతుల విద్యుంగిరాకీ తగ్గిపోతున్నది. కాబట్టి అట్టినుకల వైవ సన్నుతేసి దిగువతని ఆపివేయవలెను.

(5) రైతుకేంద్రా ఒకటి కొత్తగా ఏర్పాటు చేయవలెను.

(6) ఇప్పడుండేకాంగ్రెసు రైతులకట్టులు తీవ్రదానికి పనిచేయడంలేదు కాబట్టి రైతుపోరాటి వేరేఏర్పాటుచేసుకొని రైతువేత్తనందార్లకే రైతుల ఒట్టియ్యవలెను.

(7) రైతులందరు, రైతుకండ్లి రైతుకల్లి రైతు పితానమా, రైతుబిడ్డ, రైతురాజా, ఆమ రియదులు రైతునాయకులకు యివ్వవలెను.

(8) రైతుపత్రికకు రైతులందరు సహాయము చేయవలెను. ఉంకోపత్రిక చందా యివ్వకుండా.

(9) వైసాగియగారు ఒకఎద్దును, ఒకగుట్టాన్ని కొని రైతులమీద నిజమైన దయచూపించినందుకు వారిసేవకు రేలుచుకుంటూ వుండవలసిని.

(10) కిల్కులకు రిక్రమంచెలకు వుండేగొగ్గ వం వాటికన్న చాకగవుండే ఖద్దరుకేవున్నది కాబట్టి దానినే రైతులకట్టుకోవచ్చు.

(11) రయితులనుగురించి యెప్పుడు పేర్లకు రాస్తుండే రయితునాయకులకీ అన్నీ ఒట్టు ఇవ్వవలెను.

(12) రయితులకునే వ్యవసాయ పట్టావాలం కలిగినవారే కాబట్టి భూమిలేనివాండ్లు రయితులంఘాల్లో మొలకలుగా వుండనూడదు.

(13) ఇంతవరకు వాయుత్వాన్ని రయితులకు యివ్వకుండా ప్లీడ్జర్లు, వాల్టర్లు, పంతుకొన్నరు, కాబట్టి ఇకమీద మన రైతుల్లో కొందరికన్న వాయుధులని మహానాయకులని ఆచార్యులని ఎన్నడూ పిలుచుకుంటూ ప్రవర్తించనూడరాకని రయితుల మన ప్రతిజ్ఞకైనా కావనూ వుండవలెను. సభలో అన్ని తీర్మానాలకు వాయుడుగాను చదివితే అందరు తేకులెత్తారు ఒకటి కొంటికి తప్ప. ఆ ఒకటికేందు ఒట్టుకు తెడికే ఓడినూడా పోయినాయి. X

పీచ్చముంకలతో కూర్చి కొలుకనూడదన్న తీర్మానంమీద సభఅంతా అమాసనాటి సముద్రం చూడిరే కలకబారింది. సభకు మట్టుప్రక్కలనుండి మూలోల్లునూడా వచ్చినారు. అందులో ఒకరిద్దరు క్రొక్కుతుకునూడ ఉండినారు. “పీచ్చముంకల సంగతి యేం చెప్పారాను సామాగి అని చెప్పియ్య ఆడిగేటికి గుక్కతీవ్వకోవండా తీర్మానాలు చదువుకున్న వాయుడుగానికి ఇరుసు ఇరిగట్టు యింది. బడివాన ఎలిసిపియిండి ఏమిటోచేరెను. మూలోల్లు ఒకరెంబడిఒకరు లేచి చెప్పియ్యవట్టు నిలుచుకొన్నారు. “పొద్దస్తమానం కందలు X3 గిందినోళ్లకు కరాముంతో బారబోయనూడదా నాయనా” అని సిద్ధయ్యకొన్నారు. “ముంకెదని ఇస్తే ఇంటికితోయి కొలుచుకుంటే మూడుసంకే ర్లేనే అయ్యేది” అని మాలదాసరన్నారు. కష్టం చేసి కనిపెట్టుకోనుండే పక్షులంటోళ్లకు కడుపులు కొట్టచ్చునా అయ్యో, అనిఅన్నాడుసమా యెలు. “పేదమెత్తిన పేదపేర్ల పీచ్చవచ్చులతో ఎన్నాళ్లు మాకొంపలు ముందురామనుకొన్నా” అని మాలల్లో కొనామంది ఒక్కపారి పలికారు.

వాయుడుగానికి నోట మాపేరాలేదు. ఒక్కంరా జోరుచెమటలు బోసింది. అంతకాల కొండ సారంగంలానుండి కిందికివోళ్లే ప్రవాహం మాదిరి బరిగెస్తుండేన మాటలభరోకి తీటాన అగిపోయింది. “ఈ మాలలకాకాకుకు తెనుకొచ్చా రయ్య ఇక్కడికి” అని అన్నాడు ఆహ్వానసంఘం (వెనీడెంటు). తీట్టుబాకే రైతిరంగాలెటికేపేర్లదాం అన్నాడు బావమంది. ఈ యె ద వ ల్లు దాచి మనము భయపడేదా అన్నాడు పుంజులాయ వెదరెడ్డి.

ఈలోపల సర్కారు గ్రామాలనుండి ఒచ్చిన ఒకరిద్దరు ఖద్దరుచొక్కాల కాంగ్రెస్సార్లతో గురుగునూడేదు వాయుడు. తుమ్మెదపాటు వాడికే అంతా సభకుంటుందికే అన్నాడు అందులో ఒకడు. వాయుడు కొంచెం గుండె దింపు తనుకొని రాసికొంటే సవరించుకొని కింకు గోకటిపాటుగా వచ్చిన “చింతపాటు” తుమ్మెద పాటు వంచితుచి చిట్టుకోకట్ల మూకుంటూ వచ్చువచ్చు మూల్లోగోలపివైంకోలని కాకుంటి తోచూచుకుంటూ అక్కడక్కడ చిందులేస్తూ గొంతెత్తి పాడినారు. ఎంతవెద్దంగా పాడినా ఏమీ అక్కరలేకపోలేదు. పదమట్టిగాలికి తేగవ మంటల్లు పాటులవ్వతో చల్లాయస్తామనుకొన్నాడుగాని పదమట్టిగాని వన్నం వరిపించే ముచ్చుల్లు నూడ నిమిషంలో వెనగొట్టుకుంటేనే మాటు మలేపోయినాడు.

పాటులకాడించేస్తూ మెరిలకుండా కూర్చున్న మూలోల్లు మర్రి తేలిరించుకున్నారు అక్కడికి వెంకా వాయుడుగాని మూములు ఉపన్యాసం ఆరంభం కావేరెను. సభ ఇంకా రైతికట్టలేదు. అంతవరకు అయినవన్నీ చదువుకున్నారే వాకాకు చెప్పిడికేవనావారే. యెకావార్లకు ఆడినాడు

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుదు
40 సం||లుగాప్రఖ్యాతిచెందినది. కేవలముబాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నోవ్వులకు దివ్యమృతము.

తలనోవ్వుల మాన్యును, వాయుపోటులను బావును, పొచ్చువు నోవ్వుల బారదోలును, పొట్ల పొగొట్టును, రైతుకుల కేదియను, వావుల ది అనుకూలము, దగ్గును తగ్గించును, గుడవకు తొలగించును.

అమృతాంజన లిమిటెడ్,
మద్రాసు, కొలకాతా కలకత్తా.

కొంతకంటికి పని మాపేగాని ఇంకా పోయింది. రాత్రి కూడ జమీన్ అందరికీ భోజనం వున్నది. చేయడం చాల ప్రయాసకలి ఆహ్వానసంఘం వెళ్లంతా అనుకొని పనికై నా వెళ్లి జరిపిస్తామనుకున్నారు. ఎవరిని వెల్లుదామని ఆలోచించారు. ఆలోచన సులభంగా తె

—[*]—
(క బు డ్ రా యు నెం.)

అకాదావల మొదలనీధి 18 నీటు, పద్మాసు.

ఉత్తర విశాఖజిల్లా
కాంగ్రెసు వింతలు.

శ్రీకృష్ణమూర్తిస్వామిగారి వసుమంతపు
కాంగ్రెసు సంఘము

హిందూ, ఆంగ్లప్రతినిధులలో ఉత్తర విశాఖ
కాంగ్రెసు సంఘమును స్థాపించునట్లు ప్రకటనలు
ఆర్యవర్ణము కలిగించింది. మే 31 తేదీన ఆంగ్ల
రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నియమించు
బడ్డ కాంగ్రెసు సంఘము వి. వి. జోగయ్యపం
తులగారి ఆధ్వర్యమున పూజకేంద్రం, కొన్ని తీర్మా
నాలుచేసిరి. ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము
వారి పర్యవేక్షణ ప్రకారం ప్రకటనలు వెలు
కొనబడి, మే 16 తేదీన చెంద్రయ్యనాయుడు,
వి. శ్యామసుందరరావుగార్లు ఆధ్వర్యమున కార్యదర్శి
లుగా యేర్పడ్డ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముండగా,
ఈ మధ్యంతర కల్పిత కాంగ్రెసుసంఘ మేర్పాటు
చేయవలసిన అవసరం రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ
వెద్దల కందులకు కలిగిందో తెలియకుండా ఉంది.
వీరి నిరంకుశ చర్య ఆర్యవర్ణ సంఖ్యగా ప్రజలచే
తెచ్చుకొన్న కాంగ్రెసు సభ్యులను నిరాకరించి,
కుమారస్వామిగారి మంత్రివర్గావేర్పాటుచేసిన గవర్నరు
గారి నిరంకుశ చర్యనుబోలినాన్నిది.

ప్రభుత్వచర్యను విరసించాలని ప్రబోధము
చేస్తు గంభీరవాదమును లిస్తున్న ఆంగ్లకాం
గ్రెసు వెద్దలు, యీ నిరంకుశ చర్యల కేమి
సమాధానమిచ్చెదరు? వ్యక్తి, ద్వైతము, యాద్యము
కలిగిన ఏ ఒకరిద్దరు స్వార్థముల చెప్పుదుమట
లవై వివిధమైన విచారణలేకుండా స్థానిక కాం
గ్రెసు ప్రాథమిక సభ్యులభిప్రాయాన్ని తృణీక
రించి, నిరంకుశముగా కాంగ్రెసు కార్యక్రమము
సరిగా సాగదనులేదను నిరాధారమైన నేరా
లపైగా కావించుతూ, ప్రకటనలుగా యెన్ను
కొన్న జిల్లా సంఘమును రద్దుచేసి, గరిమెళ్ళ
కుమారస్వామి గారిని వర్గీకరించి వెక్కిరిసి
నియమిస్తూ నొకనడమంతపు కాంగ్రెసు సం
ఘాన్ని సృష్టించారు. మాజిల్లా కాంగ్రెసు సం
ఘమే యితరజిల్లాల కాంగ్రెసు సంఘాలతో
వైవా తమధర్మాన్ని నిర్వహించడములో తీసిపో
వదని గట్టిగా చెప్పుచున్నాను.

గత శాసనసభయన్నికలలో మాజిల్లాలో కాం
గ్రెసుకు కలిగిన అఖండవిజయమే ఇందులకు
తార్కాణము. ఈ ఆధ్యాత్మిక ఆనామకర్త
కాంగ్రెసు సంఘమందున్న మహనీయులనేకులు,
కపట కాంగ్రెసు సేవధారులని బహిరంగ విచా
రణలో బుజువు కాగలదని రాష్ట్ర కాంగ్రెసు
వెద్దలకు మనవిచేయుచున్నాను. గౌరవనీయులు
అనుభవజ్ఞులు, యోగ్యులు, వృద్ధులగు వి. వి.
జోగయ్యపంతులు, ఎమ్. ఎల్. సి. గారివంటి
మహనీయులు జిల్లా కాంగ్రెసు వాడులలో పర
స్పర ద్వైతము, ప్రాబీలకు తావిచ్చు, ఈ
తాత్కాలిక కాంగ్రెస్ కాంగ్రెసు సంఘానికధ్య
క్షుత వహించుట చాల విచారకరమే కాకుండా,
జిల్లా కంటికి కవహన కరము.

కల్పిత కాంగ్రెసుసంఘం ఆరువేల సభ్యులను
చేర్చుకుంటుంటే ఇందుగల అనేకమంది మహాను
భావులు ఏనాడుకూడా గ్రామాలకు వెళ్లి గట్టిగా
గిగురన సభ్యులను యృ పుజ్యాన పోషించారు
కాదు. ముందు ఈ వృత్త ప్రజలగుట నిజము
కుంటుంటే ప్రభుత్వం జిల్లాలోదనమే భారీయై
స్తానా కివర కప్పడో కలిపి నారాయణప్పల
నాయుడుగారిని కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యంగా నిర్ణయించి
చెంద్రయ్యనాయుడు, శ్యామసుందరరావు, చల్లా

డాక్టరు సి. కె. చార్యగారు

రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు.
(వ్రాతరూపక ఉపన్యాసం
యూనివర్సిటీ కాలేజీ తెలుగు ప్రాఫెసర్.)

శ్రీయుక్త వాణియు మచ్చరంబుడికి కూర్చుంటూ, నానా రుజా
పాయా యాసితులైన కష్టజనులకు బాటెంత, వెట్టెట్టె నీ
కాయుర్యైన నిదానవైపుణియు; బ్రాహ్మంబుడె నిష్కామ దీ
క్షా యోగంబు, ననంతకృష్ణ భిషగాచార్యైక భూషామణి!

మృత్యు ముఖంబునక బడి పొరింటాకి కొట్టుకలాడు ప్రాణి చా
ర్గల్యము నిల్వరించెను, మరంత చిరక్షయ రోగ మూలముల్
నిత్యముగాఁబెకల్చెను, నిలింప నిస్సర్గములీ నిదాన పాం
డిత్య చికిత్సలంతయు గణించు, ననంత భిషక్కిరోమణి!

జ్వర విషమాహతిక బ్రళయసంధి విలాపములాడు రోగి తం
దన విడనాడు, నుత్తమణ దాహమునం బడిపోవు ప్రాణముల్
మరలెను, జీర్ణ ధాతు బల మాంసములు తరుణార్క వైభవం
బరసెదరార! నీ యమృతమాస్త! మనంత చికిత్సకాగ్రణి!

బౌద్ధముల్ మహాత్మరములయ్యు భలిపనయగ్రు వైశ్య వి
శ్రేణులనత్తి నొక్కటను హీన నిదాన నిరూఢి నొక్కటక
తోషిత సుద్ధ మానసముతోడ రుజుగతిఁబోల్చి, భేషజా
న్వేషణ సల్పురీతి గనిపించు భిషక్కుణి! నీ విధానముల్.

సీ॥ చెయిపట్టినంతనే చెప్పినట్లు స్ఫురించు
బొంది దాగిన వ్యాధి మూలముట్టు!
కనులెత్తి ముఖము వైభరి చూచినంతనే
పొడకట్టు రోగంపు గమపుగట్టు!
మాత ధోరణియందె ద్యోతకా వ్యాధి సా
ధ్యా సాధ్యగతు లద్దమందుబోలె
వార్తలోపలనె విభాగింతు త్రిదోష
వైకల్యముల బలాబలము లేర్చి
గీ॥ నీ నిదాన వైశిత్వంబు నిస్సమాన
మానుష్యావృక సూత్ర సంధానబలమొ?
బహు భవాంతర వాసనా పక్షఫలమొ?
శ్రీ యనంతకృష్ణాచార్య సిద్ధమాస్త!

నరసింహంగారలు నరసన్నకేటలో క్యాంపు
నేర్పాటుచేసి తీవ్రప్రచారము సాగిస్తామంటే,
ఆప్రచారములో పాల్గొనకేమి వైసారాయణ
పుల నాయుడుగారికి యీనడమంతపు సంఘము
కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యమని నామకరణముచేయుట
హాస్యాస్పదము. రాష్ట్రకాంగ్రెసు వెద్దలు ఈ
విషయము పుస్తకప్రచారణలో వెట్టియుండగా
జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్ష శ్యామసుందరరావు
గారి కద్దమంది కుమారస్వామిగారు పుచ్చుకొం
దురట. కుమారస్వామిగారి వర్గీకరించి కార్యదర్శి
త్వ నిర్వహణ కైవరయాణ భర్త్యవేతనాలు రాష్ట్ర
కాంగ్రెసు కార్యకర్త సమావేశమందు నిర్ణయించు
టకు కుమారస్వామిగారి రాయభారము పెట్టెద
రట. రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘ అధికారపత్రము
పైకి అంగీకరించుకొని నమోదుచేసుకొని అచట
చేపకొంటుంటే?

వశతిక యేమాత్రములేకుండా చేయుచున్న
సర్. కుమారస్వామిగారు నయనరే, ఉత్తర విశాఖ
జిల్లాకాంగ్రెసు క్షీణించిపోవుచున్నది.
దానిమధ్యకిందుటకు నేనేసమర్థుడనను అనుట కాం
గ్రెసుసంఘమునకు పోటీగా అల్పాయువు ఆక్రమ
ణమున్న కాంగ్రెసుసంఘానికి కార్యదర్శియై
పూనుకొన్న కుమారస్వామిగారి సాహసానికి
సంతోషింపవలసిందే. గాని, సర్ కుమారగారి
మంత్రివర్గానికి కలిగిన గౌరవమర్యాదలే కుమార్
గారి కల్పిత కాంగ్రెసునకు కలుగునేమో యని
సందేహము కలుగుచున్నది.
ఈ సంకల్పిరాంతమున రాబోయే మన జిల్లా
భాగ్య యెన్నికలు దృష్టి నిడికొని జిల్లాకాంగ్రెసు
లో కలహాలు కలుగజేసి తెరచాటుగా కాంగ్రె
సును చెట్టకొని పడునాటక మాడెనున్న నేక
క్రొవూల, స్వార్థపరుల, ఈర్ష్యాపరుల పన్నుగడ
లను సాగనీయవలదన రైతాంగమునే కాకుండా,
వేదాభిమానము గల జిల్లావాసుల స్వల్పము కొర
చున్నాను.

కొన్ని
మచ్చతునకలు

“వీవాకినీ తీరాన్ని ఓర్వకొల్లకుడు బయలు
తేరి ఆల్లు భాషాజ్ఞానంలేని ఆంగ్లము ఆంగ్లవిశ్వ
కళాపరిమత్తువారి పెనుటలో సభ్యులుగా ఉండ
రాదని నిర్వచిస్తున్నాడు. వం విశ్వవిద్యాల
యంలో పార్టీకి సభోపన్యాసాలుగూడ నేకభా
షలో బురుగుతూఉండడం తెలిసికూడా ఈ వ్య
క్తిగ్రంథుడు ఈవాదం లేవనీయడం ‘బుద్ధిజాత్య
జనితోన్మాదం’ అనకతీరదు.
—ఆంధ్రభూమి.

“ఇంతవరకూ ప్రభుత్వంవారు యేమోచేస్తా
రని ఆశించాము. పాలిస్టిక్లో ఆరబ్బులను, పరి
వాద్ధులలోని వ్యవహారాలనుమాస్తే యిది చాలాపని
పిస్తుంది. మస్లింలు స్వయంశాసనాధీన ఆధార
పదాలని స్పష్టమగుతుంది.”
—యు.పి. మస్లిం సమితి నాయకుడు.

“గాంధీగారు గ్రేట్ బ్రిటనునకు ఇండియా
కుమగల పరస్పర శ్రోధ ద్వైతభావముల నంత
ముందింపగోరు చున్నారనియనుట కానందించు
చున్నాను. ప్రస్తుత ప్రతిఘటనమును ఆంత
ముందించుట కిందులన తగిన అవకాశమేర్పడింది”
—సర్. మహమ్మద్ ఉస్మాన్.

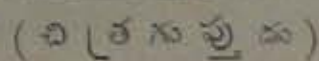
“ప్రజాపత్ర ప్రభుత్వ విధానాన్ని ‘జుండు
ప్రభువుకంటే గాంధీగారి ఎక్కువ చదువుకొన్న
బుద్ధుడి”
—కీత్ పండితుడు.

“మున్నటి ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్ష విజ
యమును, జన్మింపజేసి ఆపజయమును, జన్మిం
జమించారి నాయకుని అవివేకమునకు సంభ
వించినవి.”
—రెడ్డినాయుడుగారిస్వాగతపత్రం.

“రైతు ప్రతిఘటన లేర్పరచుటలో ప్రజలు
భయముపడి తమ బలమును తమ శక్తులను గ్రహిం
పరలెను. కాంగ్రెసుకంటే భిన్నమగు రైతుసంఘ
యొకటి యుండవలెను. అయినను వారు కాంగ్రె
సులో అంతరీ భాగముగనే వుండవలెను. కాం
గ్రెసుద్వారా తాము స్వరాజ్యమునకునూ, రైతుల
సంఫలద్వారా ఆర్థిక హక్కుల కొరకును ప్రయ
త్నింపవలెను. కాంగ్రెసునకును, రైతుసంఘమునకు
పోరాటముగానీ, స్పర్ధగానీ వుండరాదు.”
—చల్లాదేవు.

“ఇకపూడ విారందరు ఖడ్గము ధరించవలెనని
నావాంధ. ఖడ్గము ధరింపని మార్వాడీయు
భిక్షును నేను స్వీకరించను”
—తెలగుమవు.

అయితగూను, ఉత్తర విశాఖజిల్లా జిల్లాలో
హన్ను అన్ని తాలూకాలలోని కాంగ్రెసుసంఘా
లు, రైతుసంఘాలుగూడ కుమారస్వామిగారి నడ
చులెత్తి కాంగ్రెసుసంఘాన్ని విరసిస్తూ రాష్ట్ర
కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటనలుగా ఎన్ను
కొనబడ్డ జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాన్ని విరూఢి
లేకుండా రద్దుచేయుట ప్రతిమ నిరంకుశమని
గిర్నాములపేటి వ్యక్తించు, రాష్ట్రకేంద్ర కాం
గ్రెసుసంఘాలపే యెటుచే చుట్టకేలినానో
కోరుచున్నాను.
గౌతు లిచ్చిచ్చి,
కార్యదర్శి,
తా. శా. సంఘము

* * *

[illegible]

* * *

ఇందువారు వార్తలు

అందునామ 8 వేల గానానే.
చంద్రావల అంధ్రరాష్ట్ర సభకు యే
గాయిరిజ్జీ, యు. శాంతరంధ్ర, బి. శంక
రయ్యగార్లను ప్రతినిధులుగా ఎన్న
కొనిరి.

(2) చెమ్మలలో పొరబాటులు ఉండుటచే
అవి చెలామణి కాక, వాటిని సవరించుకొనుటకు
చాలామూలమున మేనేజర్లు, టీచర్లు, స్టెనోగ్రాఫర్లు

—ఒక ఏయిడెడ్ స్కూలుమాస్టరు

అభిమానులపెదాదీ

వివరములు ముందువారపత్రికలో ప్రకటింపబడును.

—కవిగిరి పాఠశాల.

ఏ లూ రు.

దేశానికి అపూర్వాధిక్యాన్ని కల్పించగల

శ్రీనివాస కళ్యాణము

କେଉଁ

వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యము

అను పాఠానికి గాఢ పూటను కలకత్తాలో తిర్యలో
ప్రారంభించబోవు మన్నారు.

కవి: తాండ్రుబ్రహ్మణ్యం

అక్కణా! ఆంధ్రహాకమంతయు అబాలగోపాలము ఎదిగిన ప్రభాత
నటినబకులే!!

తెరకరు: పి. పులయ్య బి. ఎ.

చందాదారులను

నాయకులను, మూలకులను, కాశీచార్జీ, కాంటాబుల్, చందాలు మూలకులకు కనుబిల్లి, వెంటనుబిల్లియ్యగారిని,

ఉదయగిరి కాంటాబుల్, కడపజిల్లాలో చందా మూలకులకు కనుబిల్లియ్యగారిని,

ఏలూరు గానిమిలివాడు, చందాదారులు వారివద్ద చందాలు చెల్లించి గిట్టేటటువంటిది.

మేనేజరు.

11-6-37

వ్యాదయ పరివర్తన మవసరము.

కాంగ్రెసువారు మెజిస్ట్రేట్ వచ్చిన ఆరురాష్ట్రములలో గవర్నరులు వ్రాత మూలకమైన హామీలు యివ్వవలయు ననిరి. తరువాత వ్రాతమూలకముగ నవ సరములేను, ముఖముగా కాంగ్రెసు నాయకులతో చెప్పిన చాలుననిరి. ఈ హామీలు గవర్నరులు నిరాకరించుట వలన ఆరు రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు వారు మంత్రిపదవులను నిరాకరించిరి. కాంగ్రెసుకోరిక సమంజసమైనదనియు, న్యాయమైనదనియు కొందరు ప్రము ఖులు న్యాయవేత్తలు సమర్థించిరి. చట్ట ప్రకారము గవర్నరులు హామీయిచ్చుటకు ఏలులేదని కొందరు వాదించిరి. రాజకీయ వాతావరణముందు ప్రపంచంలో ఇదివరకెన్నడును కనిపిన యెటు గని మహత్తరమగు నొక గొప్ప ప్రతి స్టానిన మేర్పడినది. గవర్నరులు నడచుం త్రపు మంత్రివర్గముల నేర్పరచుకొని, శాసనసభలను సమావేశపరుపక పోయిరి.

ప్రభుత్వమువారును, కాంగ్రెసు వారును, ఇరువురును ప్రతిష్ఠకొఱకే పెనుగులాడుకొను చుండుటవలన యీ ప్రతిష్ఠంభన మేర్పడినదనియు, యిరువు రును తమపీడికలిని సడలించి సమన్వయ మార్గముల త్రొక్కవలెననియు, కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల సంగీకరింప వలెననియు సలహాలు అన్నియూలల నూడియు కురియమొదలిడెను. కాంగ్రె సువారు తమపట్టునుబిడి ఒకమెట్టు దిగి వచ్చిరి. గవర్నరులకును మంత్రిలకు బేదాభిప్రాయము జనించినపుడు గవర్న రులు మంత్రిలను బర్తరపు చేయవలెనని కాంగ్రెసువారు కోరిరి. తరువాత మరొక మార్పిడివచ్చి బర్తరపు చేయకపోయి

నను మంత్రిలు రాజీనామా యిచ్చు వలెనని గవర్నరులు కోరెనచో చాలు ననిరి. కాంగ్రెసువారు ఎంతటిగివచ్చినను, తమపట్టుదలను ఎంత సడలించుకొని సమీపించుచున్నను ప్రభుత్వమువారి యందు ఇసుమంతయు పట్టువిడుపు కన పడుటలేదు. ప్రభువులసభయందు ఇం దీయామంత్రి జిల్లాదండప్రభువుగా రువన్య సింగుడు మంత్రిలు రాజీనామా యిచ్చు నట్లు గవర్నరులు తప్పక కోరవలెనని నిర్ణయించుట వివేకమార్గముకాదనియు పార్లమెంటు ఉద్దేశములకు అనుగుణము కాదనియు తెలిపిరి. ఈ విషయమును గురించి యిప్పుడు ఒప్పుకొనుటకంటెను, యీ విషయమును ప్రస్తుతము నిర్ణ యింపకుండ వదలివేయుటయే అత్యు త్తమ పద్ధతయనిరి.

బీహారు గవర్నరుగారు స్థానికస్వపరి పాలనా సంస్థల ఆహ్వానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు గవర్నరుల కును, మంత్రిలకును విభేదము కలిగి నపుడు అవలంబించవలసిన చర్య ను గురించి ముందుగనే నిర్ణయించుకొనుట లాభదాయకము కాదనియు, గవర్నరు లును మంత్రిలును భాగస్వాములుగా పనిచేయుచున్నచో తాను యెల్లప్పు డును మంత్రివర్గమునకు చేతనైనంత సహాయము గావించుననియు, అత్యంత విషమస్థితి యెప్పుడును ఉదయింపదని యుచెప్పి జెల్లండుప్రభువు చెప్పినదానికి అనుపల్లవిగ తేల్చెను. రాజప్రతినిధి గారు యితవరకును యీవిషయమున పెదవి మెదల్చకనేయున్నారు.

ప్రజాభీష్టమునకు విరుద్ధముగను, దేశీయ అవసరములకు, సౌకర్యములకు ప్రతికూలముగనుచట్టము నిర్దిష్టపడెనని కాంగ్రెసువారు చెప్పుచున్నారు. తమ కార్యవిధానమునకు గవర్నరులకుయిన్వ యిబడిన ప్రత్యేకాధికారములు అడ్డుతగులు నేమోయని సంశయించుచున్నారు. అం దుకనే ముందుగ మాట యివ్వవలయు నని గవర్నరులను కోరుట. గవర్నరు లకు మంత్రిలను డిస్మిస్సుచేయు ఆధికారము కలదనుచున్నారు. బీహారు గవ ర్నరు చెప్పుటలో అటువంటి విషమ స్థితులు కలుగవని తెలుపుచున్నారు. అట్టిచో కాంగ్రెసువారు కోరిన కోర్కెలను అంగీకరించుటకు ఆక్షేపణయేమి? అభిప్రాయభేదము జనించినపుడు కాం గ్రెసువారు కోరినటుల గవర్నరులు రాజీనామా యిచ్చవలెనని కాంగ్రెసు వారిని కోరుటవలన గవర్నరులు కాంగ్రెసువారి కార్యక్రమమునకు భంగము కలిగించినవారైరని యేర్పడును. విష యము మూలమూలముగలేకుండ అటుల

స్పష్టపరచుటకే కాంగ్రెసువారు ముం దుగ నిర్ణయింపవలెనని కోరుట.

కాంగ్రెసువారేమొ అనేకమెట్లు దిగి వచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము విగుసుకొనియే యున్నారు. నిజముగ కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులను స్వీక రింపవలెనని కోరుచో కాంగ్రెసువారి వలె ముందుకురాక తప్పదు. వ్యాదయ పరివర్తనము అనవసరము. ఒట్టిమాట లతో ప్రయోజనములేదు. కాంగ్రెసు వారు పదవుల స్వీకరింప కోరుచున్నా మని చెప్పుమాటలకు అనుగుణముగ కార్యరంగమందుకూడ సుహృద్భావము, పరిమార్పు చూపవలెను. కాంగ్రెసు వారు కేవలం ప్రతిష్ఠకే పెనుగులాడు చుండుటలేదని తేలిపోయినది. కాంగ్రె సువారు చేయవలసినదంతయు చేసిరి. ఇకన జరుగవలసినది ప్రభుత్వపక్షమున వ్యాదయ పరివర్తనమే! ఇప్పటికైనను క్రభుత్వమువారు ముందు అడుగువైచి కాంగ్రెసువారు అధికారము స్వీకరింప అవకాశము కల్పించెదరని కోరు చున్నాము.

పంచాంగాలు పోతే సక్షత్రాలు పోతవా?

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ త్రైబ్యరీలో సోషలిజమునకు సంబంధించిన పుస్త కాలు వుండకూడదని వైస్ చాన్సలరుగ ను సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఉత్తర్యుగావించారు. ఇతర విశ్వవిద్యాలయాల్లో గావించబ డని ఉత్తర్యును కొత్తపట్నం లాటిచార్జి జరిగినవెంటనే పీఠోక్త రుమాత్రం గావించుట వింతగనున్నది. ప్రపంచమంతను సామ్యవాద ప్రచండవాయువులు ఏచు చుండ ఆంధ్రయూనివర్సిటీని సీసాలో వేసి కార్కును బిగించినంత మాత్రము న నేమిప్రయోజనము? అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి కృపాలిసీగారు వ్రాసినటుల వైస్ చాన్సలరుగారు యవ కులయందు నూతనవికాసము కలుగ గుండ జేయవలెనంటే అనేక రకమైన గ్రంథాలను నిషేధింపవలసియుండును. అసలు బ్రిటిషువారే వాసిన హిందూ దేశచరిత్రయే నిషేధింపవలసియుండును. విశ్వవిద్యాలయంలో గ్రంథములు లేకు న్నంతమాత్రముననే విద్యార్థులకు సోష లిస్టు సిద్ధాంతములు అలవడక పోజా లవు. ప్రపంచ వాతావరణమును యీ యిల్లు కార్యముతో అరకట్టగలమని రెడ్డిగారు తెలంచుట ఆశ్చర్యముగను వుంది. పంచాంగములు బేయిన నక్ష త్రములు పోవునా? సముద్రమును వెను కకు మరలిపోవలెనని పూర్వము ఉత్త

కలెక్టరుగారి జాబు.

వెంటగిరి సబ్ మాజిస్ట్రేటు ప్రాన్యసరుగునాన్ని.

వెంకటగిరి సబ్ మాజిస్ట్రేటు ముగిరా! రా.శ్రీ. పి. రామమూర్తి పంతులుగారి ప్రాన్యసరుగునాన్ని 21.5.37 తేది జమీన్ రైతు 8 పేజీలో ప్రకటించిన విషయములో:-

సదరు సబ్ మాజిస్ట్రేటు ప్రాన్యసరు విషయంలోగాని, శలవుసందర్భములో గాని వెంటగిరి మహారాజాగారి సరిబం ధము ఏమీలేదని నెల్లూరుజిల్లా మాజి స్ట్రేటుగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

కొక్కుపాడు రైతుల

విలాపం.

నెల్లూరుజిల్లా కోటవద్ద కొక్కుపాడుగ్రామా నికి 30 సందర్శిరాలుగా ఒకతెగులు చుట్టుకొ న్నది. చల్లకాల్యనీరు ఏటసహజుండా మధ్యలో గట్టుతెంచుకొని మామాలలమీదపారి సాగుభూ ములన్నీ గండ్లుబడి, యిసుకడిబ్బలుబెట్టి మారుంప తెంపింది. 80 ఏండ్లుగా బంజరు భూములకు మజరాల్వికకుండా ప్రభుత్వమేదీచినా, ఆప్య లవారు వేధించినా ఎట్టో ప్రతికాము. మహాను భావుడు, వెల్లేటి వీర్రాఘవరెడ్డిగారి దయవల్ల, నిరంతరకృషివల్ల ప్రభుత్వంచేత డబ్బుయివేలు కాంక్ష వచ్చేయించి ఆగండ్ల, ఏటికెండుప్రక్కలా పొల్లుట్టుపోసినారు. ప్రభుత్వంవల్ల కాంక్షనయిన కొర్రకట్టయొక్కూ తూమున్నా డబ్బులేదని పని ఆపారు. ఆకల్లుకంతా భూములమీదపడి మరీ వేధిస్తున్నది. ప్రభుత్వంవారు దయయంచి కొర్రకట్ట పని పూర్తిచేయించుకున్న మేము పూర్తి స్వచ్ఛంద పోయెదము.

కానసభ్యులుగూడ తగుకృషి చేయవలసినది.

పురవాసి

ఆంధ్రరాష్ట్రరాచకీయ

మహాసభ.

జూన్ 19, 20. నంద్యాలలో

ఆధ్యక్షుడు:- గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య చాదరిగారు.

సభాప్రారంభకులు:- సి. రాజగోపాల చారిగారు.

బీహారు కానసభ్యులు 152 లో కాంగ్రెసు వారు 97 మంది. 91వ కాత్కాలికపు మంత్రి వర్గమునై విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుచు కానసభను వెంటనే సమావేశపరచవలెనని యొక విజ్ఞాపనమును గవర్నరుకు పంపిరి.

ర్యవేసిన కేమ్యూటను ఆంగ్ల రాజానకు బదులు నేడు రెడ్డిగారు ఆంధ్రయూని వర్సిటీలో వెలసినాడు.

(విమర్శకుడు)

అబ్బాయివారము యం. ఎ. రావుసాహెబుగారు, గోవిందరెడ్డి పాణిశా రావుసాహెబుగారికి, రామచంద్రారెడ్డి బేజవాడ పి. వి. యి. గారికి, అధికార క్షయ్యగారు విందుపరచుట మిశ్రులకు తిరుగు ప్రసాదికి సంఘోషనాచకంగా. పన్నెండు లక్షల ప్రజాసాహాయ్యం గలవాస్తవ ప్రపంచముగా పదిమంది అధికారము సంపాదించి అభివృద్ధి క్షయ్యగారు ఎందుకు వెనక్కుంటున్నారో యాచార్యరావుగారి కరం! బహుశా బాహ్య ప్రపంచంలో యాచార్యులకు పన్నెండు లక్షలకు పోషకం కాకపోయినా ఉంటుంది కాబోలు!

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీని కాగ్రేసు పోషించు కొంటుందా! కొంచా! అనే ప్రశ్నను కమిటీవారు యింకా తేల్చలేదు. పట్టణాన్ని మిగిలిపోతున్నది. ప్రజాసేవకు ముందుగానే కార్యక్రమం వెయ్యాలి. కాగ్రేసు పోషకం అవుతుందని తప్ప వునుమా!

కానవసరాలు, జిల్లాలోయూ ప్యాథివ నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ విషయంలో నిర్ణయమడం సరిగాదు. జిల్లాకంటే తల తవును. పినిలో పాటుపరిచే జిల్లామారుమూలగూడ ప్రతిభిస్తుంటుంది. కావున తప్పక మునిసిపాలిటీని చేరబెట్టుకోక తప్పదు. అధ్యక్షులవారికి అంత యిష్టంలేదని పుకారాలు వున్నవి. తన కిష్టమున్నా తేవున్నా కమిటీలో వెట్టుండి వెంటనే. నో టైం. టైం లేదు. గోఆర్.

ఉత్తరభార్య పెక్కురి యె. మంగళవా యుడు పి.ఎ.వి.యల్. గారి బోర్డు నియామకాన్ని ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. మునిసిపాలిటీ కమిషను పిష్టగాని, యాచార్యుల పిష్టగాని బాధ్యతలో కూడుకొన్న వెద్ద ఉద్యోగాలు. వీటిని అభివృద్ధి ప్రాధాన్యం బలపెట్టే చేరులు కావాలి అలవాటుపడ్డ గుమాస్తాలు అట్టులుకావడం, తెలి విమర్శించి.

కమిషనుగారూ! మానం, వధ్యులాల నుండి కసాయి అంగళ్లు మూతలేని బండ్లలో తీసుకపోవడం, గంపలలో ముమ్మలు మోసుక పోతుంటే కోడ్లంతా రక్తసిక్తం కావడం చూస్తున్నాం. వైద్యులమూరమా పడి అనాగో గ్యంగూడా. అనాగోకానివారికి యిది అస్పృశ్యతా ప్రశ్నగాకపోతే కొంచెం వారితో మనిమిత ప్రాణి యాబాధ తప్పించవని.

గోనుపల్లె పంచాయతీలో స్థాపించి యింత కాలమైతే అభివృద్ధి పంచాయతీ అభివృద్ధిగా పాదధూరినాడ ఒకమాటు దగులలేదట! వడ్డించేవాడు మనవారైతే కడంతిలో కూర్చో మన్నాడు—

వెంకటగిరి పూర్వకామశక్తులు తిరిగివేసి ఏనుగు వాసులరెడ్డిగారు 70/- ల తరంగా పి.ఎ.వి.యల్. నెవరైవా వానిపై ఉద్యోగానికి నియమించుకున్నాడే సంధానాధాక్తులు పురుషుడు పి. ఎ. విప్లవాయన విద్యార్థిని, తూర్పు పడమర తెలియనివాని నియమించారట. కోర్టువారైవా తిరుగా కోర్టుని బుచ్చుకొని విషయం తెలిసిన కేసును నియమించడం సబబు.

అయ్యండు మార్చి నెల బ్యాంకులు పెట్టించడానికి వెంకటగిరివారు ప్రయత్నిస్తున్నారట బల్లవోలులో పుగరు స్వాక్తికి పెట్టించినట్టు. భోగట్టాలకోసం ప్రత్యేక ఉద్యోగులను నియమించాటట. అంతర్గతం విచారిస్తే ఎట్టేలు వారికి రావలసిన పాతబాకీలు పడచూ లక్షల మూలచేమనే పన్నుగంగా కనుపడుతోంది. నుంచివెద్దలు ఆలోచించడం కైతులు యావుచ్చుల్లో కిందూర్చున్న సుమా?

జిల్లా ఎడ్వకేటేట్ కాన్ఫరెన్స్ మునిసిపాలిటీకి గల సభ్యులారా టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, గుండాం వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలు అధ్యక్షులని తెలియచున్నది. కాన్ఫరెన్స్ అభిమతి పాటగిమూస్తూ సుబ్రహ్మణ్యంగారి క్లాస్ చేటు. అదీగాకుండా ఇతనికి వీరుపురి వాడులలో కొంతకు కొంతమునుబడికలదు. అందుచేత ఎన్నికల్లో ఈముఖమాటం చూచుకొని వీరుపురు కాన్ఫరెన్స్ పోయి వాక కుర్చీలు నునుపుచేయడంకొప్పు, నేడుకాన్ఫరెన్స్ అభిమతి ఆవరించియుండే కల్పహస్తా ఆవరించితే కూడా తొలగించడానికి పునరాగపడదు. నోరు కల్గినవారిని, నిర్భాగమాటముల నెవరైవా పంపుతుంటే కాన్ఫరెన్స్ గౌరవం దక్కరుంది.

బంకులలోలూ వీలంపడ్డతమిద యివ్వాలని ఇప్పటికి రెండుమూలు కవున్నిలో తీర్మానింపబడింది. ఈవిషయం పునరాలోచించడానికి ప్రత్యేకసమావేశం జరపాలని 12 మంది నోటిసిచ్చారు. కోర్టుదగ్గర కాఫీవోలు ముందుండే బంకు అతను 50 లు కాఫీవోలు వారికి మనుపు యిస్తావుండేవాడంటే బంకులు వీలం చేస్తే లాభమే తేక నిర్ణయలేటుకే యిస్తే లాభమే అలాగింపాలి. రాజాధ్యోగిని క్లబ్ మొఖమాటాలు చూచుకొని కవున్నిలకు వచ్చే ఆదాయాన్ని పోగొట్టుకుంటుంది కవున్నిలకు భర్తం. కవున్నిలకు కూడా వీలంపడ్డతకి ఆక్షేపణ తెల్పలేదని తెలుస్తున్నది. చూడాలి మన కవున్నిలకు భీమత.

కవున్నిలో పాట్లకు ప్రభుత్వము క్రొవ్వెవరికీ మనకు విరుద్ధముకన్నా దిగు అమెరికా ముక్తప్రభులు నిరసించిరి.

వెంకటగిరివారి అక్రమ పట్టాలు.

దివానుగారి చేతగానితనం

వెంకటగిరి తాలూకాలో కొన్ని గ్రామాలు వారు 1908 వల ఏప్రిలు బ్యాంకులపై దరిమిల్లా అక్రమకారం ఎట్టేలువారికి పాట్లకుల చెట్టునుగూడ కొని దెబ్బకొట్టారు. అందులో తీర్పు పాడు గ్రామములుగూడ చెట్టుపాట్ల కొన్నారట.

ఇప్పుడు క్రొత్త పట్టాలుచెల్లికాలు ముగ్గు కొందరిలో తిరుగా మామూలుప్రకారం 1908 సంవత్సరం చెట్టుపాట్ల జమీందారుని అని వాగినియచ్చారు. కొందరు గాగ్రేసులు యాపట్టాలు పుచ్చుకోలేదు. కొందరుకాగ్రేసు వారిభాద పడలేక పుచ్చుకుంటున్నారు.

ఈ భర్తకాండ చేతగాని దివాను వెత్తెనలో బతుకున్న అన్యాయం. చేతులార దెబ్బకొని కొనుగోలుచేసిన చెట్టుపాట్లనుగూడ తిరుగాజమీందారుకు సక్రమింపలేదని చదువుకొన్నదివాడుకు వ్యావహారికంగా కనుపడుతున్నాగా! ఇంతకు వైవా ఎట్టేలువారు యాభాగకార్యాల నుండి బుద్ధిమరల్చినదని విన్నపము.

—తీర్థంపాటి రైతు.

కొత్తపట్నపు కేసు

16 మందిమీద మాత్రమే

కొత్తపట్నం లాచెచ్చిగో అరెస్టుచేయబడిన 52 మందిలోనుండి 7 తేదీనాడు 36 మందిని వదిలివేసి 16 మందిమీద మాత్రమే కేసుతెట్టిరి.

ఆ 16 మంది

1. కంభంపాటి సత్యనారాయణ
2. అల్లూరు సత్యనారాయణరావు
3. మునిపల్లిరామారావు
4. మైలవరపు రామారావు
5. సి. పి. ఎల్లాంగో
6. ఉద్ధరాజు నూరపరాజు
7. రావి ఆదిశేషయ్య
8. చాకిరి కృష్ణస్వామి
9. వీరంరామనాథం
10. పూసపాటి నరసింహరాజు
11. కోనూరి సుబ్బరాజు
12. కలిదిండి బంగారురాజు
13. శ్రీగిరిరాజు సత్యనారాయణ
14. కోట అబ్బయ్య శేషి
15. తిమ్మారెడ్డి నరసింహం
16. వాసిరెడ్డి వాదాయణగారలు

ప్రాసిక్యూటర్ సాక్ష్యం పూర్తి అయినది. డిఫెన్సుసాక్షుల విచారణ 14 తేదీ జరుగును. ముద్రయాలను జమీనుమీద విడుదలచేయ నిరాకరింపబడెను.

మల్లెపూలలో వధూనరుల చావు.

కొనాడలో మల్లెపూలు ధరించిన మారెధూనరులు మరణించారట. పువ్వులలో ఒక విధమగు ఎల్లటి క్రమముండివాటిలో మరణం సంభవించినదట.

నెల్లూరు వార్తలు.

జడ్జి చంద్రగిరి కలెక్టరుగారు యె. డి. కృష్ణరావు పి. వి. యెస్ గారిని నెల్లూరు జిల్లాజడ్జిగా నియమించిరి.

కనీగిరిమునపల్

మద్రాసు అడ్వకేటు యె. వాదాయణరావు నామండుగారిని తిరిగి మునపంగా కనీగిరిమున నియమించిరి.

నెల్లూరుమునపల్.

మద్రాసు అడ్వకేటు పి. పట్టాభిరామయ్య గారిని తిరుగా అడ్వకేటు నెల్లూరు మునపంగా నియమించబడిరి.

పి. పోలారెడ్డిగారు పెద్దాపురం కోర్టునుండి రిఫర్ల కోర్టుమునపంగా మార్చబడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సభ

యా జిల్లాకాంగ్రెసుసభ కార్యనిర్వాహక సభ నెల్లూరులో శ్రీయుత వెన్నలకంటి రాఘవయ్యగారి గృహమున 16 తేదీ సాయంత్రం 5 1/2 గంట జరుగును. సభ్యులెల్లరు రాప్రార్థన.

యాక్రిందివిషయముల చర్చింపబడును.

- (1) జిల్లాసభ్యులయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు.
- (2) జిల్లాకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయుట.

(3) తాలూకా గ్రామసభ్యులను ఏర్పాటు చేయుటకు ఎన్నికోర్కొని నియమించుట.

(4) నాలుగవ చందాదారులను వివిధా చేర్పించుటకు ఫిర్యా అభివృద్ధి ఏర్పాటు చేయుట, ప్రాథమిక సంఘములను వృద్ధిచేయుట.

(5) కార్యదర్శిగారు తెచ్చు యితర విషయములు.

మహావీరు బలరామరెడ్డి, ప్రధానకార్యదర్శి.

ఇట్టి కమిటీలేనా జమీనరేతు కోర్కెలీడేలేనా?

అగ్రా టెనెంసీ అట్ల సవరణగాను సంయక్తరాష్ట్ర) కానవసర కాగ్రేసు సభ్యులను, ఒక సక కమిటీగా ఏర్పరచిరి. ఈ సక కమిటీ జమీందారీ రైతులు, జమీందారులకు చెల్లించవలసిన పాతబాకీలను తొలగించు నిమిత్తమై ఒక రిట్లను ప్రజేతెట్టుటకును, జమీందారి భూములను రైతులే స్వాధీనము చేసికొని ఒక నిర్దితపు కేటును ఏర్పాటు చేసుకొని చెల్లించుటకునూర్చిన రిట్లను ప్రజేతెట్టుటకును ఏర్పడినది. ఈ సక కమిటీవారికి ప్రతిభ గోపాళముగాని ప్రతిఫల సహాయముగాని జమీందారి ముగ్గుని తొలగించు నుద్దేశములేదు. జమీందారులను అనవసరమైన అన్యాయముల కన్నయిన కలంకులయొట్టి సవరణలను ఆపవారింపు. ఇంకను అనేక సవరణ రిట్లలనునూర్చిన చర్యలు జరుగుచున్నవి.

అంధ మునపడ

21 తేదీ కలెక్టరులో

అధ్యక్షులు— పి. వి. గిరిగాయ. కార్యప్రారంభం— పి. వరదరాజులు. కార్యముగాయ.

పెద్దాపురం తాలూకా రైతు మహాసభ.

సభాప్రారంభము
మార్చి సుబ్బారావుగారు,
సభాధ్యక్షులు
ముల్లపూడి చిట్టెరాజుగారు.
పెద్దాపురం తాలూకా రైతుమహాసభ 4-6-37 తేదీ పెద్దాపురం ఆర్యవైశ్యస్థలంలో సమావేశం కాబడినది.

సభాప్రారంభోత్సవం జరిపిన మారిన సుబ్బారావుగారి ఉపన్యాసం భాగం:-

రైతులను వివరణలతోరకు, రైతుల ఆర్థిక - సాంకేతిక పరిస్థితిని గురించి రైతుసంఘములందుకు మధ్య ఉపసంఘం. కార్మిక - కర్షకుల హక్కుల పోరాటానికి గ్రామ, స్కూలు, తాలూకా, జిల్లా రాష్ట్ర, జాతీయస్థాయి రైతుసంఘాలను స్థాపించాలను. మహాసభలు జరిపాలి. రైతులకు ఉపయోగపడే సౌకర్యాలను సృష్టించాలి. కార్మికుల సంఘాలందాగా ప్రత్యేక రైతుసంఘాలు ఉపసంఘాలను వారం సరిగారు. రైతు ఉద్యమాలను సదుద్దేశాలతో పాస్యకానితనము, రైతులు తమ ప్రత్యేక విషయాలనుగూర్చి ఆందోళన చేయాలంటే తప్పక రైతుసంఘాలుండి తీరాలి. కార్మికులవారు ఉధి కార్యకర్తలకి వచ్చివామోదా యీ సంఘాలువుండి తీరాలి. కాక్టరు పట్టాధిగారి వాదాన్ని నేనొప్పుకొను. రైతులెల్లరు ప్రతిపాటి సంఘాలను స్థాపించి, రైతు ఉద్యమాన్ని బలపర్చవలె. కిర్లం పూడి, కాట్రావలపిల్లి, వీతాపురం మొదలగు ఎల్లెట్లలోనున్న యీ 1 కియ 40/- య 80 లపన్న భారం. వారికెత్తనందారులు చేసే దుండగాలు, అన్యాయపుకేసులు, అబద్ధపుకేసులు, చాలా అన్యాయం. కొత్తపట్నం లోకాచార్య చాలా అక్రమం నడవలెనపు మంత్రిల 9 ముక్తుల కార్యక్రమం నమ్మకూడదని. ప్రజాసామాన్యాలకి కూడు, గుడ్డ, నివాసాన్ని జూచి భయపడవలసిన అవసరంలేదు.

ఆర్యక్షులు పల్లంరాజుగారి ఉపన్యాసం భాగం.

గన్న మెంటుకంటే జమీన్దార్లలో పన్నులు హాయిగానున్నవి. రైతులు తమయింట్లలో తొలగించుకోవాలంటే రైతుసంఘాలు స్థాపించుకొని వాటివ్వాలి. తమప్రాతినిధ్యము అన్నిటిలో వుండేట్లు చూచుకొని, తమహక్కులకై పోరాడవలె. రైతుసంఘాలు ప్రభుత్వంలో ఉత్తరమైన పనులు తీర్చుకోవాలి, కార్మికులసంస్థ రాచకీయ స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుటకొనికి కృషిచేస్తూనున్నవి. రైతుసంఘాలు తాత్కాలికపాథా నివారణంకవరం. రైతుసంఘాలు రాచకీయంగా కార్మికులను బలపర్చవలె. నిజమైన సేద్యంకేసేవాడే రైతుగా భావించాలి. రైతులకుంటుంది భూమికి కావలసినభూమిపై నిమ్మ విధించరాదు. మంత్రిలు బడ్జెట్లో తక్కువ అర్హిస్తూనడం కట్టి ప్రకల్పాలు. సామర్థ్యం అంటే భయపడవలసి అవసరంలేదు. కాని యిరువురు తమలో కలుసుకో సేంకరవలె యీ హక్కు వాదలు ఉండాలి. కార్మికులకు. కార్మికులకు లాభాకాక్షి అక్రమంగాజరిపి రైతులను కౌశ్యకరైతుగారి వీరుమీద దెబ్బలను స్వయంగా చూస్తేని చెప్పి.

వెంకటగిరి చిలుకపులి.

పశులమీదగాడు
మనుష్యులమీదగూడా.

చిలుకపులి పాలెంకోట ప్రాంతం అడివిలో వుండి పశువులను సంహరిస్తుంది. ఇప్పటికీ ఆరు యేడు పశువులను ఆహారంగాను. గాత్రీకూట గ్రామసమీపాల్లో గ్రామాల్లో సంహరిస్తుంది. దీనినిగూర్చి పశువులను దొడ్లలోనుండి తైలంలో దానికే భయపడిపోతున్నార.

పశువులమీదకే గాక మనుష్యుల మీదకు గూడ హుంకరిస్తుంది. ఈమధ్య పాలెంకోట జిల్లావాడోకడు ముక్కలపాటికి పోయివస్తుంటే పాటిపూట అడ్డగించింది. అక్కడనుండే ముడితోపు కావలసిన పశువులను వెలిపాయింది. తిర్లంపాడు యావాడి పుట్టంపాలగారు పట్టణం అవటలో పోతుండగా తిర్లంపాటికి వడమర మైలు దూరంలో వీడిమీదనుండి గొల్లతోకొట్టింది. వీరు వెద్దగా అరచగా వదిలివెట్టి వెలిపాయింది. వెలికంపాటి గొల్లవాడినోకడిని యిట్లే కొట్టింది. బలమైన గాయములని విసికిడి.

ఈవిధంగా దీనిదాద హాయిగాఉంది. దీనికి రాజాగారు అనువిచ్చారా అని అనుమానంగా ఉంది. తేకపోతే యిన్నాళ్ల పెకండుప్రస్తు గారి భయమన్నారేక ఇంతవిచ్చలవిడిగా సంకరిస్తుందా? ఈమధ్య పెకండుప్రస్తుగారు వేటకొచ్చివస్తుడు యావృత్తంతం నివేదించగా యితరకారణాలుకెప్పి తప్పుకొన్నాడట. ఇంతకుముందెప్పుడైనా యింతమాత్రపుపోవీడి వచ్చిందంటే ఇక నిద్రాపోరాటుంటువా వాన్ని సంహరించేదాక. సుస్థావానికి ఓట్టివ్వలేదనే ఆకొళిత పూర్తిగా ఉండి యీ చిలుకపులికిగూడ.

ఆ ఊరిలో రైతులమీద చీటికిమాటికి కేసులుకెట్టి దుంపతెంపే పోలీసుదొరకనమువా రైవా తక్షణం యీ చిలుకను సంహరించి పశు సత్తాన్ని, రైతుభయాన్ని, తీర్చరని ప్రార్థన.

— ఒక రైతు

విండ్సరు ప్రభువు నివాహము

నిరాడంబరముగ ప్రాన్సులో జరిగెను
రవికర్తమించని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు హ్యాండ్ ముద్రయుండి, అతివైభవముగ జరుగవలసిన విండ్సరుప్రభువు నివాహము ప్రాంసుదేశంలో నిరాడంబరముగ యీనెల 31 తేదీన జరిగెను. ప్రాన్సుదేశపు సంప్రదాయముననుసరించి విండ్సరుప్రభువు సింపునసరిగారలు మాంట్యునగరపుకేయరు ఎదుట తమవివాహమును రిజిస్టరు చేసుకొనిరి. భార్యను సంరక్షించుటకును విండ్సరుప్రభువు మేయరునుందర అంగీకరించెను. సింపునసరిగ గడ్డరవ్వరముతో భర్తయెడల విధేయత చూపుట తనభర్తను అంగీకరించెను. వీమ్యుటు యిరువురు రిజిస్టరులో సంతకములు చేసిరి. విండ్సరుప్రభువు సాక్షి మేజరు వెట్కోకాపుగారు. సింపునసరిగ సాక్షి వార్యనగరగొప్పగారు. తాను ప్రేమిం స్త్రీని వివాహమాడుకొంటే బ్రిటిషుసార్వభౌముల పుణం అంగీకరించకపోవటవలన, విండ్సరుప్రభువు బ్రిటిషురాజ్యమును పశ్చిమిది ప్రాన్సులో నిరాడంబరముగ యీనివాహము జరుపుకొనునటుల యేర్పడెను. కొర ప్రేమ మహిమ!

శ్రేష్ఠమైన సిల్కులు.

అందమైన సిల్కు వర్తింతులు:- చాల వాణిజ్యగాదు, కన్నవలె తెలుపుగానువుండి చాలకాలము ఉపయోగపడును. 9 గజముల పొడవు 27 అం. వెడల్పు. పురుషులకు 8 వస్త్రులకుగాని, స్త్రీలకు 6 వా కట్టుకుగాని సరిపోవును. య. 6-8-0. రెండవగజము య. 4-6-0 చాక గజం 3-8-0. పోడుచాక్కిలతోచేరి.
అద్దకపు చీరలు:- అందమైన వివిధగంతులు కలిగి కంటి కింపుగనుండును. చాచు మాటికి నూరు గ్యారంటీ, 45 అంగుళములు వెడల్పుగా 7, 8, 9, 10 గజములు పొడవును. ధర య. 4-6-0, 5-0-0, 5-10-0, 6-4-0. పోట్లతోచేరి.
శ్రీశ్రీ వెల్లెడ్డనగారు మాసిల్కులను కొని చాల అందముకెందిరి. మా సిల్కుల శ్రేష్ఠతను చూచి అశ్చర్యము చెందెదరు.
కొన్ని వస్త్రులు తృప్తికరేనివో డబ్బు వాపసు చేయుదును.
నేమకల్ ఉలన్ లండ్ సిల్క్ మిల్స్ లిమిటెడ్ - లూడియానా

సమస్త గ్రంథములు

సంస్కృతము (నాగరి, తెలుగు)
ఆంధ్రము
హిందీ
ఇంగ్లీషు భాషలలోను,
కాలేజి స్కూలు బిల్డుబుక్కులును,
అన్నివిధములైన స్టేషనరీ వస్తువులును,
చౌకధరలకు మాయొద్ద దొరకును.
— విద్యార్థులకు మంచి అవకాశము.

నాథం అండ్ మూర్తి

బుక్ సెల్లర్స్
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

DENTAL HOSPITAL
Trunk Road, Nellore.
దంత చికిత్సాలయము
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

పండ్లు మానవసౌందర్యమునకు ముఖ్యమైనది. కానశుభ్రముగా నుంచుకొనుడు! పండ్లను పరిశీలించుటకును, శుభ్రపరచుటకును, కొత్త పండ్లుకట్టుటకు, ఏవిధమైన పల్లెనొప్పలను కుదుర్చుటకును ప్రభావితమైనది.
సలహాయిచ్చు కాలము:- ఉదయం 7-30 నుండి సా. 5-30 వరకు
డాక్టర్ ఎ. తంబూ, పండ్లవైద్యులు.

సాచీ డీ

బకచారి కీర్తి, పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

వివిధవిషయాలు.

సీమలో మామిడిపండ్లు.

ఇండియానుండి ప్రతివారం ఇంగ్లండుకు 2 టన్నులమామిడిపండ్లు యెగువతి అగుచున్నవి.

మక్కా యిది?

బొంబాయికి బాహ్యలో యిద్దమహారాష్ట్ర మయినవారి నిద్రపోతుంటే యిల్లు నిప్పంటుకున్నది.

జమీందారుని చంపిరి.

ధిల్లీప్రాంతం ఒక గ్రామంలో బోపిడిదార్లు అధికారికే జమీందారుని యింటిపైనుండి వస్తువు లివ్వవలెన జమీందారుని తుపాకీతో కాల్చి చంపిరి.

వెయ్యిమంది విడుదల

రెంగాలులో వెయ్యిమంది డిటెన్యూలను మర త్తులేకుండా వదలి ఒక పంచత్సంపాటు పోషకు కొంత ఆరెవెన్యూ యివ్వటానికి మంత్రులలో చిన్తుచున్నారు.

సీమలో మసీదు.

సీమలో మసీదు గట్టడానికి అత్త సవర్ణ ఖర్చు అవుతుందట. దీనికి ప్రజాం ప్రభువు అరవైవేల సవర్ణ విరాళమిచ్చారు.

మహాను

అహమదాబాదులో తుపానుగొట్టి ముగ్గురు చచ్చి పదహారుమందికి గాయములు తగిలినవట.

రైలులో ప్రీని

గత ఆగస్టు 25 తేది మకతేబి బిద్దతో అదవారి పెట్టెలో ఒక్కతే ప్రయాణం చేస్తూ ఉంది. ఖుర్దావ్ అనే మహమ్మదీయ యువకుడు ఆటం దిలోదూరి ఆమెను బలవంతపెట్టి చెవులు వలిపి కమ్మలులాగుకొని బాకుతోదెదరించెను.

ఇస్మైల్ పెట్టెలో యెన్నో దురంతాలు

బొంబాయికొట్లాట.

ఈనెలకు బొంబాయిలో తిరుగా కొట్లాట ప్రారంభమైంది. దీనిమూలంగా 10 మంది చావడం 83 మందికి గాయాలయ్యెదలెదల 2000 మంది ఆరిష్టుకావడం జరిగింది.

కృష్ణా వంతెన.

వైశాఖపౌర్ణమి రాయచూరుపట్టణ కృష్ణానది పై 10 లక్షల ఖర్చుపట్టి ఒకవంతెన కడుగుందట.

మద్రాసు బొరిస్టరును పోడిచి చంపుట.

మద్రాసు బొరిస్టరు డాక్టరు అవ్వర్ డిక్ గారు పల్నాటిలో సమావేశమైన హామలూరులో ఒక శత్రు సందర్శములో తే 7-8-37 దిన సమ్యక్లు జారీ చేయించుచుండగా అవ్వర్ అనే మహమ్మదీయుడు బొరిస్టరుగాని కత్తితోపోడిచి చంపెను.

జమీందారుల సభ.

మద్రాస్ అధ్యక్షతక్రింద మంగరాష్ట్రము లో హుగ్లి జమీందారుల సభజరిగింది. మంగరాష్ట్రమున భూమినిస్తు విధానమునుగూర్చి ప్రతి నిధుల సంఘముద్వారా విచారణ సలుపవలెనని తీర్మానించిరి.

ఉప్పలపాటి వార్తలు.

దరిశాలాకా ఉప్పలపాడు మాది. పూర్వం పెద్దరైతులు పనికాటలవారికి, కూలివారికి, నిన్ను జాతులకు ఏదోఒక సందర్భంలో, యుగోచితం ఏర్పాపాస్తేనా ముకుతేప్పవారు. రామ రామ అమట్టతెప్పడం నేనీచింది; కట్టిపనులు మాత్రం వృధాగాచెయ్యాలంటే ఏలాతేస్తారు? హరిజనులు వెట్టిచేయలేదని యామధ్య కొంత చలపాదిరినం లైలుచేరింది.

శాసనసభ ఓటర్లు

ఈసంవత్సరపు శాసనసభల ఓటర్లు రివిజన్ రీపు తయారగుటకు జూలై 2 తేది ఆఖరు గడువుగా నిర్ణయించబడినది. ఇదివరకు ఓటర్లురీపులో చేసినవారు చేరుకు పను, తీసివేయవలసిన సవరించవలసినవైనవను సరి రించుకును ఆకాళంకర్త.

సమైలు

గార్డన్ కాలేజీ సమైలు.

రావల్ పిండిలో ఆమెరిక్ మిమెకావారు నడపుచున్న గార్డన్ కాలేజీలో ఒక ప్రాంతక క్రిస్టియను ఉపాధ్యాయుడు ఒక సిక్కు విద్యార్థిని నిందించి కొట్టిన శేరమునై ఇంటర్మీడియటు రెండవసంవత్సరము చదువుచున్న విద్యార్థులు 5 తేది సమైలుకట్టిరి.

హీరావినోద్ మిల్లులలో సమైలు.

హీరా, వినోద్, అను రెండుమిల్లులలో కాల్చుటకు మరొకమిల్లులోని కాల్చుటకు పనిమానిజేసి రన్నసంగతి వినినవెంటనే సమైలుకట్టిరి.

గుంటూరు బండ్లవారిసమైలు.

పోలీసువారి బాలుమపట్ల నిరసమును తెల్పుటకుగాను గుంటూరులో 750 మంది జట్టా, ఒంకెట్టుబండ్ల ద్రోపు 7 తేది నుండి సమైలు కట్టిరి. పోలీసుమాటింగు జరిగి బండ్లవారలు తమ యిబ్బందులనుగురించి చెప్పకొనిరి. పురప్రముఖులు కొందరు పోలీసుసర్కిల్ యిన్స్పెక్టరువారిని సందర్శించి బండ్లవారల యిబ్బందులగురించి తెలుపగా యిన్స్పెక్టరు విచారించెదననిరి. సమైలులని ప్రజలకు కలుగు యిబ్బందిని తొలగించుటకై పూరిలో రెండులనున్ని యేర్పాటుచేయబడెను.

పూనామిల్లు సమైలు.

పూనాలో రాజబహదూరు మిల్లులో ఒక రోజు కూలి పే.ప్రీని బర్తరపు చేసినందుకు 50 మంది సమైలుచేసిరి.

కాలికట్టులో నేతపనివారిసమైలు.

కెలిచరిలో రెండుస్టాక్ కరీలలో 250 మంది నేతవారు యితరులు ఎక్కువ నేతపములు కొరుచూ సమైలుకట్టిరి. ఎర్రజండాలు పట్టుకొని ఊరేగింపులు జరుపుతూ తమయిబ్బందులను తెలుపుటకై మీటింగులను గావించుచున్నారు.

కొత్తఉపాయం

జమీందారీ నిర్మూలం

ఒరిస్సా శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్షంలో రెండుమూడు కొత్త బిల్లులు ప్రవేశ పెట్టడానికి కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడైన విశ్వనాథదాసుగారు బిల్లులు తయారుచేస్తున్నాటడ. అందులోఒకబిల్లు జమీందారీ యేతయాలో శిస్తుగాని, రెవిన్యూగాని చెల్లించనివారభూములను వేలంలో ప్రభుత్వమే కొనుగోలుచేయుటకు ఒకయేర్పాటు సూచిస్తున్నది.

కొత్తపట్నం రాజకీయ ఖేడిలు.

తెనాలి సబ్ కలెక్టరువచ్చు రాజకీయఖేడిలు తీవ్రమగు ఎండవేడిమిచేరి, నడగాడ్డులచేత, శరీరములంతయు XXXలచే బాధపడుచున్నారనియు, గాలి యేమూత్రముతో 24 గంటలు లాకప్ గోనందుటచేత యిటుల కల్పింపనియు, నరూడాలో పరుండటకు, క్రొత్త తీసుకొనుటకు వరమిమెకాకోరగా నిరాకరించబడినదియు తెలియుచున్నది.

తిరుపతికొండకు రైలువేయకూడదు.

తిరుపతి పోరులు కోరీలవారు, కూబి, కర్తములు సున్నగువారు 2000 ప్రెగా తేదిన సమావేశమయి తిరుపతి కొండకు రైలువేయకూడదని తీర్మానించిరి.

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమా ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము ముద్రణము నందున్నది. త్వరలో వెలువడును.

విభరములకు

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ, నెల్లూరు.

సంగీత పాఠకులు

ద్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన గంభీర్య కిన్నర స్వరామృతం

గానకళ పరిచివచ్చికి వెచ్చుకుయిందే మయ అమృతకుల్యం, అశిత కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని బొంగుగుంతుక కలవారి పాలిటి కల్పనమై అత్యాశ్చర్యమగు కోకిలస్వరమును గూర్చుటయందు దీనినిదియేసాటి. వేయేల ఇదివాడిచూచి భవ్యులుగండు. గుణము లేదని ఋజువుపరచిన దెబ్బ వాపను చేయుచును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బు 1-కి ను 2-0-0.

(ప్రొద్దతి (పర్యేకం)

శ్రీవాణి ఆ డ్ కో, అల్లీపురం, వార్తలు ఆర్. యన్.

నేటి భారత రాజ్యాంగము

ప్రాచ్య, పూర్వ, విభావాన్ని తెలుపు 1935 సం. రాజ్యాంగ చట్టపు వివరణ, విభాగాలు 250 పుటలు వెల 0-15-0. రాజ్యాంగ వివరం - చరిత్ర దీప్తిక వేదాలు మొదల చేయవలెను ప్రపంచ రాజ్యాంగ పరిణామం వెల 1-0-0 జమీన్ రైతుముప్పు వెల 0-4-0 కలయవారు గ్రంథివర్తలని శ్రీ మండేయశర్మగారు, శాస్త్రాధిక, పశ్చిమ గో-కరి ఆంధ్రవాసుడు.

కొత్త పట్నం లాటిచ్చార్చి

— [•] —

కొత్త పట్నం విచారణ సంఘమువారి నివేదిక

కొత్త పట్నం వేసంగి పాక శాల ప్రయునింగుకాపు అక్రమసంఘములుగ ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడుటయు, 60 మంది విద్యార్థులు గతనెల 21 తేదీన ప్రభుత్వమువారి ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించినందుకు లాటిచ్చార్చి అరెస్టు చేయబడిన వివరములనుగురించి విచారణసభి విచారణ తయారు చేయబడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసంఘ ప్రెసిడెంటుగారిచే నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారి నివేదికయందు క్రిందివిషయములు కలవు. సంఘసభ్యులు (1) ఎం. కాళిదాసుపంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. అడ్వోకేటు, బాపట్ల, (2) పి. బుచ్చిపనాయుడు బి. ఎ. బి. ఎల్., యం. యల్. ఎ., బంగోలు, (3) కే వెంకటరెడ్డి బి. ఎ. బి. ఎల్., ఎం. ఎల్. ఎ. గుంటూరు.

నివేదికలోని కొన్ని విషయాలు మొత్తం 60 మంది సాక్షులను విచారించితిమి. 40 మంది ప్రమాణాపూర్వకముగా సాక్ష్యమిచ్చిరి. సాక్ష్యమిచ్చినవారిలో వర్తకులు, భూస్వాములు, విద్యార్థులు, న్యాయవాదులు, పోలీసులలో ఖనిరేయు కూలీలు, చేపలుపట్టువారు మొదలగువారు వున్నారు.

21 తేదీ ఉదయం పోలీసువారు కొత్తపట్నం వచ్చునప్పటికి సత్రము అరుగుమీద 7 గురు విద్యార్థులు 50 మంది విద్యార్థులు కూర్చునియుండిరి. ఉపన్యాసములు జరుగుచుండెను. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు యావిద్యార్థులను ఒకరి తరువాత నొరికిని అరుగుమీదనుండి క్రిందకులాగి కొట్టెను. తరువాత 50 గజముల దూరమునవున్న పోలీసు లారీవద్దకు యావచ్చుకొనిపోయిరి.

సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఒక్కొక్కరిని అరుగుమీదనుండి క్రిందికిలాగి సార్లంట్లకు వశపరచెను. ఆ సార్లంట్లు అవిద్యార్థి తల, ముఖము, రొమ్ము, విపుమీద గట్టిదెబ్బలనుకొట్టి మరొక పోలీసు ఉద్యోగికి వశపరచెను. ఇతను మరల పిడికిటితోను, కర్రతోను, కొట్టి చివరకు లారీవద్దకు గెంటివేసెను. ఈ విధముగ 15 మందిని అరెస్టుచేసి, లారీలో షడవేసిన తరువాతకూడ అప్పుడు విరచిన సహచరత్తుల కొద్ది లతో మరలకొట్టిరి. ఈ 15 మందిలోన కామేశ్వరరావు, అల్లూరి సత్యనారాయణరావు, రాజేశ్వరరావు, రామా

రావు, కోడివరసింహం, బి. శంకరయ్య, సి. కృష్ణస్వామిగారలకు రిమండికి బలమైన దెబ్బలు తగిలినవి. ఆదెబ్బల వివరములు:—

- (1) ఎ. కామేశ్వరరావు:—తలమీద పిడికిటిపోటు కాళ్ళమీద కర్రదెబ్బలు.
- (2) ఎ. సత్యనారాయణరావు:— రొమ్ము, విపు, ముఖముమీద పిడికిటి పోట్లు, రొమ్ముమీద గుండెకు సమీపమున బాటను పోటు.
- (3) కే. రామారావు బి. ఎ:— ముక్కుమీద పిడికిటిదెబ్బ తగులుటవలన ముక్కులోనుండి నెత్తురు విశేషముగ కారెను.
- (4) రాజేశ్వరరావు:— పెదవిమీద దెబ్బతగిలి రక్తము కారెను.
- (5) కోడివరసింహం:— కంటికి దెబ్బ తగిలి రక్తముకారెను.
- (6) మయిలవరపు రామారావు:— నడుమునకు దెబ్బతగిలినది.
- (7) బి. శంకరయ్య:— దేహమునిండ దెబ్బలు తగిలినందున జ్వరము చాల హెచ్చుగావచ్చినది. ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొనబడి చికిత్సపొందుతున్నాడు.
- (8) సి. కృష్ణస్వామి:— ఇతను కూడ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. వీరికివిధముగ దెబ్బలు తగిలినటుల బంగోలు గవర్నమెంటు ఆసుపత్రి రిజిస్టరులలో వ్రాయబడినటుల తెలిసినది.

సమ్మను స్కూలులో సంబంధము గల 15 మందిని మాత్రమే కాకుండా చూడవచ్చిన వారిలో షేకుదస్తగిరి, పచ్చిపెట్టి కృష్ణయ్య, పి. బాలకోటయ్య గార్లనుకూడ పోలీసువారు బలముగా కొట్టిరినికూడ సాక్ష్యమువలన తెలియుచున్నది. నిరపరాధులగు విద్యార్థులను పోలీసువారు కొట్టుచుండగా చూచి “అయ్యో ఎంత ఘోరము” అని వీరిని నందులకట కొట్టబడినది. పిడికిళ్ల గుద్దులు లాశీల దెబ్బలు యీ రెండుపద్ధతులను పోలీసువారు అవలంబించిరి.

ప్రభుత్వమువారు చేసిన 25-5-37 తేదీ ప్రకటనలో పోలీసువారు అరెస్టు చేయబోయినపుడు విద్యార్థులు వారి నెదిరించి యుంగరు అని కలసు. అరెస్టు చేయబడినవారిలో ఒక్కరుగూడ పోలీసువారిని ఎదిరించలేదని సాక్ష్యమువలన తెలియుచున్నది. పోలీసువారు నిష్కారణముగ కొట్టుటయేగాక, కొట్టవలెనని అంతకు పూర్వమే నిశ్చయించుకొని బుద్ధిపూర్వకముగ నే కొట్టిరినియు, అరెస్టుచేయగా తిరుగబడిరను కల్పన యిట్టి వల చేయబడినదనియునుగూడ సాక్ష్యమువలన తెలియుచున్నది.

కొత్తపట్నమునకు 10 మైళ్ల దూరములో ఉన్న బంగోలుకు ఏడుగురు స్త్రీలను మధ్యాహ్నము 12 గంటల పుగు నుర్భరమగు ఎండలో పైకప్పు లేని లారీలో తీసుకొనివెళ్లిరి. 45 మందిని ఆఎండలో 4 మైళ్లు నడపించిరి.

కామేశ్వరరావుగారిని బంగోలు సబ్ జైలులో వుంచిన పిమ్మటకూడ ఒక పోలీసుజవాను అతని మేడమీదను భుజములమీదను పిడికిళ్లతోగుద్దెననియు, లాటితో కొట్టెననియు, సాక్షులు

చెప్పిరి. వీపుమీద లాటి దెబ్బలు తల్లు స్పష్టముగా కనబడినవని అతనిని చూచి న విచారణ సంఘసభ్యులలో నొకరును ఇతర సాక్షులును తెలిపిరి.

బంగోలు సబ్ మెజిస్ట్రేటుకోర్టు వసారాలో గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘా వ్యక్తుడు గౌ. నేతగు సాహెబుగారును, వెనుక కార్యదర్శిగవుండిన మం తె న వెంకటరాజుగారును, నేటిచలతరావు గారును, నిలచియుండగా, నెం 842 రు పోలీసుజవాను నిష్కారణముగ సాహెబు, రాజుగార్ల మెడలకు చుట్టుకొనిన గుడ్డలను పట్టుకొని లాగెననియును, సాహెబుగారి గడ్డముక్రిందను, రాజుగారి రొమ్ముమీదను కొట్టెననియు, తెలియుచున్నది. ఇందువలన ఆరోజున పోలీసు వారు దురాగ్రహవశులై యూడిరనియు తెలియుచున్నది. లా ఆర్డరులను కాపాసుటకు బాధ్యులగు పోలీసువారు ఆ నాడు లా ఆర్డరులను తిరస్కరించిరినికూడ స్పష్టమగుచున్నది.

దెబ్బలుతీసినవారిలో కొందరికి చాల ప్రమాదకరమైన దెబ్బలుకూడ తగిలినవి. అల్లూరు సత్యనారాయణగారికి గుండె సమీపమున దెబ్బను నిపుణులు వెంటనే పరీక్షచేయనిచో ప్రాణాపాయము కూడ కలుగవచ్చుననిమాఅభిప్రాయము.

21 తేదీ కొత్తపట్నంలో లాటిచ్చార్చి జరిగినదనియే మానిర్ణయము. అరెస్టు చేయబడినవారిని చూచుటకు వచ్చిన వారిపై గూడ లాటిచ్చార్చి గావించబడెను. అందువలన వారికి దెబ్బలు తగిలినవి. ఈకేసులో వీరిని అరెస్టుచేయు నిమిత్తము పోలీసువారేవిధమైన దౌర్జన్యమును ఉపయోగించుటయు గూడ కేవలము అనవసరమనియే మే మభిప్రాయపడుచున్నాము.

National Indian Life Insurance Co. Ltd

Managing Agents:—
MARTIN & CO.,
12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1935 VALUATION.

Reversionary Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.
On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934.
INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.
In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.
Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000
YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,
For particulars apply:—
T. V. RAGHAVIAH
Secretary.
(Madras Branch Including Native Station
834, Chammoucheetty St., MADRAS.

దివి తా॥ రైతుసంఘ సమావేశం.

11-6-37 తేదీ మధ్యాహ్నం పంజాబ్ గ్రామీణ చల్లపల్లి లోకల్ ఫండు సత్రంలో సాధారణసంఘ సభ్యుల ఆవరణ సమావేశం జరుగునుగాన సభ్యులెల్లరు రా హాజరైతిరు.

చర్చనీయాశెంములు.

- (1) ఆయకట్టు సమస్య.
- (2) దివి పీఠ సంచార కార్యక్రమం.
- (3) రైతు మహాసభల జమాఖర్చు ఆహారించుట.
- (4) తాలూకా సంఘమునకు కారు కొనట.
- (5) సంఘమునకు ప్రకారం భూములచేయుట.
- (6) కెరెకర ఆవరణ మయ్యలు.

ఘంటకాల గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య 9-6-37. (ప్ర. కార్యదర్శి.

మహాత్మాజీ సహకారాన్నే కోరుతున్నాడు.

[*]

అయితే ప్రభుత్వదృష్టి మారాలంటాడు.

రాజగోపాలాచారిగారి అభిప్రాయం.

గాంధీగారిలో గడచినవారము మాట్లాడితిని. అందువలననే నేను మహాత్మాజీ ఉపాధ్యక్షగారి మాన్య నిధినిందించితిని.

నీమూలగాని మాన్యలకంటే నేదీయి అంతవేద రానిపోయి. గాంధీగారు మొన్న చెప్పిన వాక్యములలో మొదటిమాటలు తాము ఉద్యోగస్థీకారమునకై ఆకురముతోనుంటిమని చెప్పిరి. గాంధీగారు పదవులనుండి తప్పించుకొనుటకు చూచుచున్నారను ప్రచారము ఇంక పోవలెను. అతనియెడ ఆనుమానముకలవారు గాంధీగారి మాట చెల్లించి వారిని పదవులలో ప్రవేశపెట్టవచ్చును.

కాంగ్రెస్ నేడ ప్రభుత్వము సముఖకరమనిననే పదవుల సంగీకరింపవలెనని గాంధీజీ కోరిక. ద్రితుయొడ గాంధీగారికి గల అభిప్రాయము యొక్క విలువ వీనివలన పెంచినదని దీర్ఘదృష్టితో చూచిన తెలియును.

నిజముగా గాంధీజీ వాంఛించునది ప్రత్యేకములు, సంఘర్షణలు కల్పించుట కధికారముకాదు. ఆయన కాంతి, మైత్రీ అభిలషించుచున్నాడు. సంఘర్షణలు, భయంకరవిమర్శలు వచ్చినను ఆయన సిద్ధముగానేయున్నాడు కాని, ఆయన కోరునది అంతకంటే భిన్నమైనది.

మాలో కొందరు ఏ మరతులు లేకుండా పదవులు స్వీకరించవలెననుచున్నారని కాని గాంధీగారిమత మదికాదు. గాంధీగారి అభిప్రాయమునకే కాంగ్రెసులో ఎత్తువ పలుకుట యిప్పుడని ప్రజలందరికిని తెలియును. ఆయన కాంగ్రెస్ నకు బలము చేకూర్చవలెనని యిష్టించుచున్నాడు. కాని, ఆయన తనమాగ్గుమునే అనుసరించిపోవును. ఆయన మార్గము కాంతియునెప్పుడు హితకరము. గాంధీగారి కడపటి ప్రకటన ప్రస్తుత సంఘర్షణ మంత మొందించుటకు ప్రబలావకాశ మిచ్చుచున్నదని, నేనుమాత్రమే ఉపాధ్యక్షగారు చెప్పినది సమంజసముగా ఉన్నది అయినప్పటికి చూచిన స్నేహభావమును వదలివెట్టుటకంటే గొప్ప తప్పిదముండవచ్చు.

నే. రవ తేదీని ప్రభువులసభలో జట్టుందు ప్రభువు ఇచ్చిన ఉపన్యాసమును తోగినిపుచ్చుట లేదు. దానిని టిథాల్ లో బాగ్రత్తగా చదివితినని. మంత్రుల అభిప్రాయమును భిన్నమైన నిశ్చయమునకు గవర్నరు వచ్చినపుడు రాజీఆననమగునని జట్టుందుప్రభువు వాక్యములను బట్టియే తెలుసు

న్నది. ప్రభుత్వమునెడ దోషము వాలోపించుట గాని, ఎన్నికలలో ఉపయోగము పొందుటకు గాని ఈరీత్యామును వెట్టలేదు. ఎన్నికలవిజయము ఆయాసందర్భముల నుండిచెల్లలయాడనే ఆధారపడి యుండును.

గాంధీజీ ఈమరతులు కోరుటలో ముఖ్యార్థి ప్రాచుర్యము ఆయన వెల్లడించెను యున్నాడు. గవర్నరులు ప్రజావిశ్వాసమునకు ప్రాక్రులైన మంత్రుల అభిప్రాయములకు భిన్నమైన నిశ్చయమునకు వచ్చుటకు ముందు ఏదైనా ప్రాక్రు ఆలోచింపవలెను. వీనివలన రెండు పక్షములకును శ్రేయము వుంది. అభిప్రాయభేదము స్థిరపరచుకొను ముందు రెండు పక్షములను బాగుగా యోచింపవలయును. మంత్రులుకూడ తొందరపడకుండా నేతజేమమున కవసరమైనపుడే వారట్టి నిశ్చయమునకు రావలెను. అట్టిప్రాముఖ్య విషయములైననే అభిప్రాయభేదములు వచ్చుట నిజమైనచో తమ అభిప్రాయమునుసరించెయే పనిచేయు మంత్రులు భిన్నాభిప్రాయము గలిగియుండుటకు భాగ్యత వహించిన గవర్నరులే తొలగింపబడుట ప్రజాప్రభుత్వముల పరిపాటి.

నెల్లూరు జిల్లా యానాదినంపు లెఖలు.

జిల్లాలోని యానాది సభ్యులకు మాసంఘాన్ని గురించి ఎట్టి ఆపోహలు లేవని, వుండవని వాటచక్కగా తెలియును. వారిని వేధించి కుట్రించి వారి ఆపోహలతో మాకు అవసరములేదు. అందువల్ల వేమూరు లక్ష్మయ్యగారికి జవాబు అవసరమైనను పత్రికా ముఖమున వర్ణన ప్రార్థించినందువల్ల ఈసారికి మాత్రము జవాబు ఇయ్యవలసి తిని. స్వంత కష్టమొంద ఆధారపడేవారితో తమకు బాధించేవారివైన ఎవరు తిరుగుటకు అధికారముండునని మా సంఘముయొక్క విమర్శము.

అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు.

1. జిల్లా యానాది సంఘము 10-2-35 తేదీన ప్రకాశం పంతులగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన జిల్లా యానాది సభలో ప్రార్థించబడినది.
2. ఫిర్యా గ్రామ సంఘములందు సభ్యుల సంఖ్యయుండును. జిల్లాసంఘానికి చందాలుమా (తమ వచ్చును. మొదటి సంవత్సరానికి ప్రతి సభ్యుడు 0-6-0 తర్వాత సంతకపాలకు సం 1-కి 0-1-0 వరకున చందా లియ్యవలెను. ప్రస్తుతము 1000 మందికి వైగా సభ్యులున్నారని అంచనా వేయవచ్చు చందా వసూలునుబట్టి లెఖివేసి.
3. ఈదినవరకు సంఘానికి వసూలైన చందా సుమారు 600-0-0. ఇందులో విరాళాలవల్ల వసూలు సుమారు 100-0-0లు. మిగత వైకసంతా యానాదులవల్లనే వసూలు.
4. నిలువ ఎప్పుడు కొద్దిగా యుండుటచేత నావద్దనే యుండును. ఏవ్యాంకిలోను నేయలేదు.
5. సంఘాల తరపున ఇప్పటికి జిల్లామహా సభలు 3. చిల్లర సభలు 100 వైగా జరిగియుండును.
6. ఈసభలకన్నటికి సంఘము ద్రవ్యములో నుండియే ఖర్చుపెట్టబడింది. ప్రత్యేక వసూళ్లు కూడ సంఘమునకే జమకట్టుటచేత మొత్తము మీద అంతా సంఘము ద్రవ్యమే అగును. సంఘానికి జమరాకుండా వుండే ప్రత్యేక వసూళ్లు ఏమీ లేవు.
7. ప్రస్తుతం ఈతేదీనాటికి నావద్ద 4-13-2 నిలువ యున్నది.
8. మాలెఖులకు కోజావారి బుక్కుకలరు. ఖర్చులకు రసీదులున్నవి: మా అనుమతితో ఎవ్వరైనను ఎప్పుడైనను వచ్చిచూచుకొనవచ్చును. లెఖలను జరికాకైత్రుకు పత్రికా 2 సార్లు ప్రకటించి యున్నాము. వైకపత్రికలు వచ్చు లక్ష్మయ్యగారు అడుగుటకుమారుగా వారే వారిని అడిగిన వారికి సమాధానమిచ్చి యుండుట న్యాయము. 18-8-35 తేదీన సంఘముల లెఖలను శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అడిగి చేయవలసినట్లు తీర్మానించబడెను. 29-4-35 వరకు శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు వేమూరు లక్ష్మయ్యగారు లెఖలను తనిఖీచేసి అడిల్ రిపోర్టును ఇచ్చినారు. ఈరిపోర్టు 8-5-35 తేదీన జరిగిన టెనరల్ బాడీ మీటింగులో ఆమోదించబడింది. తర్వాత లెఖలు 30-5-35 వరకు ఆనాడు జరిగిన టెనరల్ బాడీ ఆమోదించి తర్వాత లెఖలు 5-8-35 తేదీన జిల్లామహాసభలో జరిగిన 3-3 జిల్లా యానాది మహాసభకు అధ్యక్షుడుగా నుండిన నేను నా అచ్చు ఉపన్యాసము యు టూగీగా వ్యాసీకరణించినాను. బహిరంగసభ్యుల వివరాలు చదివి ఎట్లు ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టబడినది చదివి వినిపించబడినది. తర్వాత లెఖలు 20-4-37 వరకు ఆ

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు మహాసభ.

తే 12-6-37 ది. విడుద్రాలో ఆధ్యక్షులు:— శ్రీయుత
కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగారు,
(ఆ. రా. రైతుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి)
ప్రారంభము:—
శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణ మూర్తిగారు.
(వాహినీ సంపాదకులు)
పతాకోత్సవము:—
శ్రీయుత పుల్లెల శ్యామసుందర రావుగారు, M. L. A.,
(ఉ. విశాఖజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు)
స్థలము—కార్యక్రమము.
ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యాలయములో 12-6 తేదీ ఉదయమునుండి సాయంత్రంవరకు సభ జరుగును. సాయంత్రం బహిరంగసభ జరుగును జిల్లాసంఘాలచే యెప్పుడోబడిన డెలిగేట్లు సభలో పాల్గొందురు. డెలిగేట్లు రుసుము రూపాయి.
భోజనాలతో ప్రేక్షకులకు ఎనిమడజాలు. సాధారణ ప్రేక్షకులకు రెండజాలు. పారిజులకు ప్రతీమ ఉచితము.
ముతన రైతాంగ కనీసపుకోర్కెల ప్రకారిత; రైతు ప్రమాణపత్రము; కాంగ్రెసుయొడ కూటీల యెడి రైతులవైఖరి; నిబంధనావలీ మార్పులు ఈ యిరా చర్చించబడును.
నిడుబ్రోలు, } వాసిరెడ్డి బుచ్చినాయుడు
6-6-1937. } అహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

కాంగ్రెసు హరికథలు.

వీరు బొబ్బిలి ఎట్టేలువాసులు కాంగ్రెసు హరికథలు చెప్పడంలో ఆరణేన చెయ్యి. పాటలు, పద్యాలు స్వకచాల కల్పితాలు. కల యువారు యాగిండి ఆద్రకుట వ్యాసవలెను.
పురిజాల వెంకటప్పారావు,
రైతు క. వి.
వావా - బూర్జువా
పాలకొండతాలూకా, విశాఖపట్నంజిల్లా.

తేదీన జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘము ఆమోదిం చినారు.
4-8-37 తేదీన 29-4-35 నుండి నేటివరకు లెఖలను అడిగి చేయుటకు శ్రీయుత వీమగ రాఘవరెడ్డి లి. పి. లి. ఎల్. గారిని గాని, శ్రీ గొట్టె శ్రీరాములు శ్రీప్రె. లి. పి. లి. ఎల్. గారిని గాని కోరవలసినట్లు తీర్మానించదమైనది ఈ రి.గారు వచ్చిన వీదవ వివి సభకు ఎంతెంత ఖర్చు అయినది వాస్తవము రాత్రి పాటకాలు, సమర్థక మాట్లాడు, ప్రయాణాలు, వర్తకాలకు కర్చు అయిన మొత్తం ఎంత అయింది వివరించునను. 8 చహాసభలకు కలిసి 8000 మంది వైగా భోజనము సంఘము ద్రవ్యమునుండి ఖర్చుపెట్టెయ్యు. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, జిల్లా యానాదినంపు వెలిదెంబు.

అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరులామోదించిన వైద్యం పెంచల నారసింహుని (రిజిస్టర్) చరరంజెక్ (రిజిస్టర్)
ఇవ్వది. ఒక్కపూకలో తామర, తిట్, గడ్డి, ఎంగిలిచిడము, కరిపాడి, చెలిదిగుల్లలు, వాక్లపగుళ్ళి గుణముయ్యున్న సమృద్ధి పంసు. శర్మరంజన్ డిపో (రిజిస్టర్)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

బుచ్చి హైస్కూలు.

మేవూరు బలరామరెడ్డిగారు.

న. రే. ప. ల. రే. 22 వ. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం
 “కాశీ” అను క్షిత్తి క్రింద అప్పటి ప్రామాన్య
 బంధు యావదశక్తిగము 17 వందల మూల
 ప్రైవేట్ పరిశీలించు కృత్యానుష్ఠానము (ప్రాచీన
 క్షాత్ర, నిజమకనగం) కృత్యానుష్ఠానము
 14 నుంచి అప్పటి క్రిందనున్నది. దీనివలన ఆంధ్ర
 ప్రదేశ్ రాష్ట్రం కాశీనిరీక్షించి కాశీనిరీక్షించుచు
 పరిశీలించుచున్నది. దీనివలన ఆంధ్ర
 ప్రదేశ్ రాష్ట్రం కాశీనిరీక్షించి కాశీనిరీక్షించుచు
 పరిశీలించుచున్నది.

ఇట్టి సందర్భమున బుద్ధి రెడ్డి సారెములో కందుకూరి
జూరితో పాటు "ఈ సారి చాల తక్కువ సంఖ్య
లేకుండునని" అని వ్రాసేయుంటుంటే మిగుల
సాహసము. బుద్ధి రెడ్డి సారెం వాయిదా పరీక్ష
లకు వెళ్లగానే వెళ్లకనే వచ్చియున్నవలె క్రొత్త వోటింగ్
వెళ్లి తప్పుకుంటుంటే వచ్చియున్నవోటింగ్ పరీక్షలో
లలో పుస్తకములు పెట్టుకొనుటకునూ చెరువు
కొనుటకునూ పనియైన వసతులు లేక ఉత్పన్నము
లకు లోనై గాడ 25 మందికి 12 గురు కృతార్థు
లైన, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున యీ సంవత్సరము
మూల్యమునైన వసతులు మాటికి పోయి
18 మంది మాత్రమే కృతార్థులైయుండ బుద్ధి
రెడ్డి సారెములో 25 మందికి 12 గురు కృతార్థు
గుట కాకలి ఆంధ్ర ప్రతివాది లేఖరి కెట్లు వా
తక్కువ సంఖ్యగా కాన్పించినో? 17 గురికి యీ
యమాత్రము కృతార్థులైన కందుకూరుతో గూ
బుద్ధి రెడ్డి సారెమును చేర్చుట సాహసము! ఏ
ఎటులన్నను విశేషములు విషయములను చక్కగా
తెలిసికొని పత్రికలకు వ్రాసిన వాగుంటే
నాకోరిక.

ఉపపాదింపనున్న
తీర్మానం.

నెల్లూరు ఉత్తరభాగంలో మేనకూరు
బలరామరెడ్డిగారు ఉపవాదింప నోటి
సిచ్చిన తీర్మానం:—

“బిల్లావోడు మాటింగులో పాఠ్యశాలకుం
డాను, అచండలో చేర్చుకను, డోర్నాదుల
కోర్డు 14 మైలు 8, 4 ఫర్మలనుబలలో నూత
నముగా అక్టోవరు కట్టుకుకు పని ప్రారంభించి
నందుకు బోర్డు మెంబరు మేనమామ బలరామ
రెడ్డి 9-4-1987 తనకిచ్చేసి సదరు అక్టోవ
రెట్టుకు అనుసరముని సదరు పనినిహూడా నిలు
పుదల చేయవలసిందిగా ప్రెసిడెంటువారికి
చ్చాగిన రిపోర్టుదా కొంత కాలమువరకు పనిని
నిలుపుదల చేసియుండి తిరిగి యిప్పుడు పని
చేయుచున్నాడు. అందుకల్ల బోర్డుకు నష్టము
గమక సదరు పనిని నిపుడచేయవలసింది.”

మద్రాసులో
హిందీ పాఠశాల.

అధికారమునుగూడెనె 16 రు యింట్లో ఉచిత
హిందీపాఠశాలయొనూ, ఉచితవనాలయమునూ,
17 లేదనాదు స్థాపించబడును. ప్రజలశ్రద్ధకు
పీఠర్ శ్రీరామాల నాయకునిగానున్న ను
బడును. ఎట్లగు విషయ ప్రార్థించు.

గుర్భా వెంకటరమణమ్మ,
జి. చక్రవర్తి.

హిందూదేశ పశుసంపద-వ్యవసాయ పరికరములు.

వాడపల్లి మురహారీరావుగారు.
కృష్ణసాహు యల్సెపట్న.

1984-1985 సం. తెలుగు మాక్రము యంతరము
తేలిచి వాడినిబట్టి వ్రాసుచున్నాను.

1. లిటివ్ ఇండియాలోని యెద్దులు గడలతో
పహా (పుమారు) 159,935,000
2. గొట్టెలు మేకలతో పహా 61,157,000
3. గుర్రములు, పింఠెలు, గాడిదెలు
వగయరా మొత్తము 8,801,000
4. మొత్తము వాగళ్లు 25,078,000
5. బండ్లు 6,876,000

பெருநகரம்.

పంపూర్వ రాష్ట్రములలో ప్రస్తుత పరిధిపము	82,470,000
బంగాళ రాజధానిలో	25,287,000
మదరాసు రాజధానిలో	24,607,000
చీఫ్‌మన్, బెరిస్టర్	21,808,100
పంజాబ్	15,840,000
మధ్యప్రదేశ్‌లో, బీరార్	13,844,000
బొంబాయి రాజధాని	12,596,000

నా క తు

సంయుక్త రాష్ట్రమందు	5,196,00
తెంగాల్	4,592,00

బరిచు.

మదరాసు రాజధానిలో	1 194,00
మధ్యపరగణాలు, వీరార్	1,147,00

పశుధనము చామాపా.

	100 యుక్తరములు	100 జనాభా
అజిమోక్, మోర్ వారా	134	86
అస్సాము	100	69
బంగ్లాదేశ్	108	52

విజయ ఒకీపాస్	88	57
చింతామయి	88	60
కార్య	34	42
అభ్యుదయము శీరస	56	89
అభ్యుదయము	100	84
జిల్ల	75	24
మదరాస్	75	53
మచ్చిమూర్తి రాష్ట్రము	50	44
పెంజాబ్	60	67
సంయుక్త రాష్ట్రము	91	67

బాబా పెరుగుచున్నను, మనదేశమును
 ఘోషింపనేరెను, తన పక్షపులు, యా పెరుగు
 చున్న భయము, పన్నులు భరించి లేచింపు
 చున్నాడు. యింత పక్షభవమున్నను, భూపాలము
 తరుగుచునే యున్నది. పాడియా తరుగుటనే
 యున్నది. విదేశములనుంచి దక్షిణము, మాత్ర
 బుట్టు తప్పకులేదు. తాగికుట కొన్ని పల్లెలలో
 చుట్టగూడ లేదు. - దుక్కైదు బలహీను
 గానే యున్నది. బండ్ల ప్రయాణము, బండ్లకు
 పనితరిగి, ధనము మోటారుల ఆయోమార్గము, పా
 గుచున్నది. కాన శ్రద్ధవహించి ధనవంతులు, దేశ
 భిమానులు యీతెలుగు గమనించి నీధనము
 వీధి కైతుకు, దేశీయునకు చెందునట్లు చేయు
 మితవ్యయము చేయుము. విదేశీయ వస్తువును కొ
 నుము.

విశేషము దక్షిణము, మూర్తి వస్తువులచే విశిష్టమునకు నీ స్వంతమూర్తి తయారేనని వాదించును. అధముతో నీ అపారమును బాగుచేయును. అధము, తదుపరి ఏమిచేయదగునో అలాచేయును.

(సత్యమయ)

నమ్మక మైన నగల వర్తకులు
గుండాళ వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బాబు, నెల్లూరు.

బంగారు మెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కనులముతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

బలహీనుల పాత్ర పోషించి. మేనాము, నిక్కాక నిష్పత్తుల, శుక్లవస్త్రము, అతిమూల్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, కాంతిని వీడ్చుకొని గలిగించు వర్తమానము. 2 దర్శియచాలను. 20 కులము 3 దర్శియ. 1-4-0.

రీజావున్, లేడ్య్స్

అక్షరము, గర్భవాయువు మలబద్ధమును భరించు కాలమును ముగించు
కలిగించును. 15 కులముల దబ్బి ర.0—10—0 ఇంకా అనేక బ్రాహ్మణములు
జూరవ క్యాట్టాను యుచితముగా పంపెదము. పొన్నకమ్మలు ప్రత్యేకము.
అ. ప. అండ్రే కంపెనీ, ఆరు శ్రేణుల మాబం, పెండ్రే—పెట్టాను దబ్బి.

ఇండియా తేనియెడల
సామ్రాజ్యమే లేదు.

జనహరిలాల్ నెహ్రూ.

భారతదేశమునకు కాకలసింది అధినివేశ ప్రతి
పత్రికా శీత సంపూర్ణస్వతంత్ర్యము అని అడు
గవచ్చును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో చేసిన అధిని
వేశరాజ్యములు అనగా ఆస్ట్రేలియా, కెనడా,
దక్షిణఆఫ్రికా దేశములను అధినివేశ ప్రతిపత్రి
కొసగును బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు చట్టమును
తయారుచేసిరి. ఈ చట్టములోని వాక్యములను
స్వాయత్తేలు పరిశీలించి చెప్పిన అర్థమేమనగా,
సదరు అధినివేశరాజ్యాలవారు తమ యిష్టమై
నపుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముగానుండి విడిపోవ
చ్చును. అలాగున విడిపోయినందుకు ఇంగ్లీషు
వారు సదరు అధినివేశాలపై యుద్ధము చేయ
జాలరు.

కనుక అధివేశ ప్రతిష్ఠియందును సంతా
నస్థానాంతరియము ఇవ్వడియన్నది. కాని ఇండి
యాకు అట్టి అధివేశ ప్రతిష్ఠిని ఇంగ్లీషువారు
యవ్వను. ఇండియా శివయెడల బ్రిటిషువారికి
సామాన్యమేలేదు.

పంజాబు నిరుద్యోగ
యువకులు

గవర్నరులు వైస్రాయిభవనమునుండి
పాఠశాలము చేరు సరికల్పించుట

నిరుద్యోగులవంక ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని
 మరల్చుటకై పంజాబు రాష్ట్రంలో విద్యావంతు
 లగు నిరుద్యోగ యువకులు కొందరు గవర్నరు
 లేక వైస్రాయిభవనములముందర గుఱవాసము
 చేసి ప్రాణములను కొల్పోవుటకు ఉద్దేశించి
 రనియు, నిరుద్యోగసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము
 కొత్త ప్రభుత్వమువారు నిరుద్యోగులకు సహాయము
 చేసెదరను ఆశ యింకను వుండుటచేత యాకలిసి
 చర్య ఆనలించుటకు యిది సమయముకాదని
 నివారించెనియు, నిరుద్యోగసంఘ జెనరల్ సెక్రెటరీ
 టిరి ఆస్సానియే బైడ్ (సెనెవారికి తెలిపిరి.

శ్రీ శారదా నికేతనము
గుంటూరు.

నికేతనము జూన్ 16 తారీఖున తిరిగి ప్రారంభించబడును. ఆంధ్రయునివర్సిటీ కళాశాలలో చేసిన భాషా ప్రవేశ తరగతులను, నికేతనమువాసాపాఠశాల తరగతులను గలవు. వివిధ కాపులందు నిష్టాతులైన ఉపాధ్యాయ వర్గము సంస్కృతము, ఆంధ్రము, హిందీ, అంగ్లము సంగీతము, మట్టు, ఆల్టిక్, నేర, మొదలగు వా యందు విద్యార్థిమలను గవర్నమెంటు పరీక్షలకు తయారుచేయుదురు. విద్యాభోధనము ఉచితము. సమస్త సదుపాయములుగల హస్తముగలదు. హస్తములో శ్రీరామాయ వెలకు భోజనాదికములకు రు. 10 లు చెల్లింపవలెను.

(ప్రతి) బాలుకా - ఇక్కడ - ఇక్కడ

చిన ఈసంస్థయందు చేసిన చారిత్రికము వెలువడి దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

పాటిబండ్ల మాధవశర్మ,
యం.ఎ., ధీర్ఘిపాళు.

పాణిక్ పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు.
(జోలూరు పేట.)

వి. యస్. వాచివరంపేటి,
కొం. పరిశ్రమ శాఖ, విజ్ఞాన భవన్,

జమీనరైతు

కంగుంది
కుప్పం జమీనరైతు మహాసభ

— (*) —
లక్ష్మీపురంలో మే 24

అధ్యక్షులు డి. యా. రామకృష్ణారెడ్డిగారు.

కంగుంది జమీనరైతు మహాసభ లక్ష్మీపురంలో
21-5-37 శనివారం రాత్రి అధ్యక్షులు శ్రీయుత
డి. ఎ. రామకృష్ణారెడ్డి ఎం.ఎల్.ఎ. గారి అధ్యక్ష
త్వమున సమావేశమయ్యెను. సభకు శ్రీయుత సి.
ఆర్. పార్థసారథి అయ్యం గార్లవారు విచ్చేసియుం
డిరి. యాజమాన్య రైతు సంఘాధ్యక్షులు, శ్రీయుత
డి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్లవారు సభాధ్యక్షుల
వారికి ప్రేక్షకులకు పరిచయం చేస్తు యాయున్నట్లు
లో రైతులకుగల యిబ్బందులను గురించి ముచ్చ
టించిరి. తరుపరి సభాధ్యక్షులవారు ప్రవచనం
చిరి. పిమ్మట తీర్మానములు కావించిరి. తీర్మా
నములపై శ్రీయుతలు గుట్టపల్లి మునిపామి శ్రేణి
గారును, విశ్వవాణియ్యగార్లవారు యల్. ముంద
రకావలయుననియు మట్టాడి సభాధ్యక్షుల
వారికి రైతుసంఘము తరపున డి. రామబ్రహ్మం
గారు ఆచార్యవరము సమర్పించిరి. లక్ష్మీపుర
పంచాయతీరాజ్ తరపున యల్. రాజగోపాల
అయ్యంగార్ల వారు ఆచార్యవరము సమర్పించిరి.
తీర్మానములు.

(1) రైతుసంఘ సభ్యులైన మల్లారెడ్డి శ్రేణి
పురం పుయ్యాల మునిరెడ్డిగారి మరణమును గురించి
యాసభవారు చింతిల్లుచు ఆతనినోటుంబుము వారికి
సంఘమువారి సంతాపము తెలియపరచువాము.
(2) గుంటూరు జిల్లాలోని కొత్తపల్లిలో
రాజకీయ పాఠశాలను రాజగోపాల పాఠశాల
యని నిషేధిస్తున్నట్లు ప్రకటించినదానికి ఆచ్చ
ట చదువుచున్న విద్యార్థులను నాయకులను
బ్రహ్మీలను సహా ఆక్రమంగా లాటిడ్జులు
కొట్టించి 80 మందిని అరెస్టుచేయించినారు. దానికి
మదిరాసు గవర్నరు మెంటువారి ఆక్రమ చర్యను
యా సభవారు ఖండించుచు భారతీయులయొక్క
ఆత్మగౌరవమును కాపాడటకు అందరున్న సంగి
ద్దులుగా వుండటకు ఈ సంఘమువారు ప్రజలను
హెచ్చరించుచున్నారు.

(3) కాంగ్రెసువారు మదిరాసు కా స స
సభలో ఆత్మగౌరవసంఘాతో ఎన్నుకొనబడియు
కాంగ్రెసుమంత్రులు చట్టసమృత్తిమైన పనులు
చేయునప్పుడు గవర్నరువారు ఆర్డురాకుండునట్లు
పదపని అడిగి అందుకు గవర్నరుగారు కాకాలదని
చెప్పినందుపై అధికారములేని మంత్రులవలె
కద్దని తీర్మానముచేసి కాంగ్రెసునాయకుల వైఖ
రిని యాసభవారు ఆపాదించుచు గవర్నరువారు
పిరిపించినమాత్రము చేతనే ఆత్మగౌరవమును విడ
నాడి కాససభలో సభ్యులుగా కూడా కా
యనడిస కూర్చు వెంటకొద్దినాయుడుగారి
మంత్రివరము వారు మంత్రికొద్దినారము చేసి
సంఘముకు ఈసభవారు ఖండించుచు ఈమంత్ర
ుర్యము న్యాయసమృత్తిములెట్లు సమృత్తిముగాదని
ఈసభవారు తీర్మానించినారు.

(4) కంగుంది జమీనరైతులవారు ఇప్పటి
పర్యంతం వెంటకొద్దినాయుడు కాలములో

మాయపీఠకారం యేర్పడినకొద్దినాయుడు జమీన్
దారువారు మోసవిధముగాను బలవంతముగాను
ఆరేకములు తీర్వలను యెచ్చించి కట్టుటకు
సాధ్యమైన తీర్వలను ప్రకటించునటచేయు
చున్నారు. ఇది న్యాయసమృత్తిము చట్టసమృ
త్తిముగాదు. కాబట్టి పర్యంతం వెంటకొద్దినాయుడు
ప్రభు యేర్పడిన తీర్వలను రైతులయొద్దనుండి
కలులు చేయవలసినదేకాని హెచ్చుతీర్వలు
వసూలుచేయకూడదని ఈసభవారు తీర్మానించు
చున్నారు.

(5) రైతులకు తమస్వాధీన ఆనుభవంలో
యొందే భూములనుగురించి రాల్ఫ్ హాదగూరులో
శ్రీయుత డి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్లవార్ల ఆధి
పత్యమున 29-3-37 తేదీన జరిగిన రైతుసభలో
చేసిన తీర్మానప్రకారం చెక్కుబడికైనా వివర
ములను మెయూషీ వెంటరు మెయూషీ కందా
యం తని పట్టాలను జమీందార్లవారు రైతులకు
యవ్వకనే తీర్వలు వసూలుచేస్తున్నందుడం ఆక్ర
మమేకాక రైతులకు కష్టపక్షమును కలిగించును.
దానివలన వెరితిగా చెక్కుబడి వర్తరాలలో
పట్టాలు యవ్వకనే ఇకముందు జమీందారువారు
వసూలుచేసేయడం ఈసంఘమువారు రైతులకు
సదరు పట్టాలు జమీన్ దారువారు ఇచ్చేలాగు
చేయుటకు కావలసినన్నివిధములైన చర్యలు
పుచ్చుకోవలయును.

తరుపరి సభాధ్యక్షులవారికి సంఘముతరపున
సంఘాధ్యక్షులవారు కందనములర్పించిరి. యంత
టితో సభముగి సెను.
పిమ్మట జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీయుత
డి. యా. రామకృష్ణారెడ్డిగారిచే లక్ష్మీపురం
ఆక్రమంలో పంచాయతీవారిచే నూతనముగా
అమర్చబడియుండు పిషము తెలిగింపబడినది.

నగ్ననృత్యముల నాట్యశాలలపై దాడి

అమెరికా దేశంలో నర్తకి క్రమముగ తను
భరించిన వస్త్రములను విసర్జించుచు ఆఖరిన దిగం
బరిగా కనిపించు నృత్యములు కలవు. న్యాయా
ధ్యక్షగారంలో ఇటువంటి నాట్యములను నిషేధిం
చుచు 14 నాట్యశాలలకు రైతులను నిరాకరింప
బడెను. ఇందువలన నాట్యశాలలకు 20 లక్షల
కొనుట అరాచకము పోయెను. వారమునకు
10 వేల కొనుట సంపాదించుకొను 1780 మందికి
పనిలేకుండపోయెను. యానిషేధపు టుత్తర్యుకు
ర్ధ్వగ విమోచనముకై కోర్టుకక్కబడునని తెలి
యుచున్నది.

3 వ వేదిక కొరవ.

లను సగరిల్లి కాయలను తిట్టించి రిట్టకుండా
తూర్పునపట్టదంలో శేరుపడ్డ నాయుడుగారి
మాటలు యివాలని కాయున్నవానికి ఈల్ల
గొడవ చీదరపుట్టింది. ఎవరుమట్టాడినా మిరప
కాయకింత, పొగాక్కుంత; వరికింత ఊదరకు
ఇంతింత అనేవాళ్లేగాని ఎవరు ఎంత ఎట్లా సంపా
దించింది, - న్ని ఏంపేసింది ఎవరియెల్లు ఎవరు
ఎంతకు కట్టించిఇచ్చింది ఈపంచాగం అంతా
నాయుడు కనుక్కునట్లు మరెవ్వరికి శిశ్యంకాదు.
మరి వాడుకబావలోకిగిసి ఉయరు ఎక్కువై
కండ్లుపట్టుచేసి ముండమెయ్యిస్తూ తార్లతెప్పిస్తూ,
ఆయనమట్టాడుమంటే చదువుకున్నట్లే తట్టా
ఉండినా రైతులిద్దలకు మాత్రం బలేఅనందంగా
ఉండెడి.

నాయుడు (మూలోళ్లవాడు జాచి సభ
అంతా ఆయితర్రాతి) "మిమ్ముల్లు మట్టాడ
నిస్తాము ఉయకోండి మధ్యమధ్య గలభాచేయడం
మందిరికాదు."

చెన్నయ్య:— మేము గలభా చేయడానికి
రాతేను. ఇన్నిసంగతులు మీరు సభలోమట్టాడు
కోగా మామాటఅడిగితే తిరిక తనం టా తే
న్యాయమేనా?

నా:— మీ సంగతులన్ని మట్టాడడానికి
ఉంకోసభ చేస్తాము. మననందరిని బాధలేదు.
జమీందార్లను మనము అందరంకిలిసి తొలగదోను
కోవాల తర్రాత మనలోమనం నిదానంగా ఆలో
చించుకొని ఎట్లాచెయ్యలనో అట్లాచేస్తాం."

చెన్నయ్య:—అదెప్పటికో, ఉంకోకరు మిమ్ము
బాధవెలుగున్నపుడే మీరుమాబాధ కనిపెట్టక
పోతే మీకునుభవేర్పడ్డపుడు మామొగంచాయి
మాస్తారా. పిచ్చబొచ్చున్న తీసేయడానికి మీకు
ఇంతకష్టమేలే జమీన్దారనే వదలుకొమ్మంటే
వాళ్లుమటుకు పెదులుకొంటారా?

నాయుడుగారికి మల్లి ఆలోచన పారలేదు.
రెండుచేతుల్లో తలబట్టుకున్న ఆచార్యసంఘప్రెసి
డెంటు నాయుడిచాయజాచి ఇందుకుగాదం
టయ్య మనఁజూల్లో యామిటింగులు వెట్టిద్ద
అన్నది. తపటినుండి ఈలంబాకోడుములు ఖరా
ముంతలు తెప్పని కూకోరటయ్య. మూలి
న క్క మీ ద తాటికాయబడ్డట్లుయింది" అని
అన్నాడు.

ఇంతలో ప్రక్కనున్న ఖడ్గరాయన లేచి నిల
బడి యిట్లు చెప్పినాడు.

"గాంధీమహాత్ముడు మీమీద కానా దయ
గల్గిఉన్నాడు. కాంగ్రెసోళ్లము బల్లకు గుల్లకు
మిమ్ములను రానియవలసివట్లు పోరాడుతున్నాము.
ఆనేకమంది మీదగ్గరకు వస్తున్నారు. తాకు
తున్నారు. ఈసంకల్పం కాంగ్రెసుకూడ మిమ్ము
లను దగ్గరకుచేసి యేర్పాట్లుయేర్పిస్తున్నది. ఆనేక
యంగాలనుండి మామూలుగాకస్తుండే సిచ్చముం
తలు ఒక్కనాటితో పోతాయా?" అన్నాడు.
సమాసాలు:— అంతగాలనుండి వచ్చి
జమీందార్లు ఒక్కనాటితో పోతారా? మీకే
పూని కరకాలు మాకెందుకు?

కాల:— గవర్నరు మంటే మారివాలని మేము
ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. స్వ. జ్యోతిలో అందరు

సమానంగాఉంటారు. ఈలోగా శేదవాండ్లకు
అన్నివిధాల ఆదుకొంటున్నాము.

మరెవ్వరు:— స్వామి, మీకే మారకుంటే గవ
ర్నరు మెంటుమటుకు ఎట్లుమారుతుంది? మెన్న
అన్యాయంగా లై బ్లో బడ్డ దిరస్సుకు మీ శం
లేకారు?

ఆచార్యసంఘ ప్రెసిడెంటు:— (పోలీసువారు
విశేటట్లు) ఆత్మా! ఇదంతా ఎందుకయ్యి. కాం
గ్రెసుమాట ఎందుకండి ఇక్కడ. ఇంతటితో
చాలించడయ్యి ఈపాడుబడ్డ మీటింగు. ఎందు
కొచ్చినట్లు.

కాల:— కాంగ్రెసువారు గ్రామాలకుపోయి
జనాన్ని ఉద్ధరిస్తున్నారు. సశించినవ్యక్తులను మల్లి
తే వదిస్తున్నారు. వారిచే సేవాసంఘాలకు
గ్రామపునరుద్ధరణ సంఘాలకు లక్షలకొద్దీ గాంధీ
గారు ఖర్చుపెట్టబోతున్నారు. తొందరపడితే
ఎట్టి?

చెన్నయ్య:— మీకుమటుకెందుకండి ఇంత
తొందర స్వరాజ్యంకూడ నెమ్మదిగానే వస్తుంది
తేండి. తూముతివరస వామనంకిన నెత్తినమెట్టి
తిస్తు. కొంపలు గుట్టచేస్తుంటే తొందరపడకూడదం
ట! తిండికిలేక బోరెముకలు బయటబడుతున్నా
నిదానించాలంట ఇదేనా! గాంధీమహాత్ముడు
బోధించింది?

సభకువచ్చిన ఇతర కూలిజనంకూడ చెన్నయ్య
చుట్టూ చుట్టుకున్నారు. గలభా ఎక్కువైంది.
ఆచార్యసంఘప్రెసిడెంటుకు సభ జరగడం ఎంత
మాత్రం ఇష్టపడలేదు. పోలీసువాండ్లను పిలు
స్తామా అని నాయుడు అన్నారగాని స్తేమను
కానాదూరం. అక్కడికొచ్చిన కానిస్టేబులుచేతు
లో ఏమిలేతదన్నాడు. అంతేకాకదీనికి కాంగ్రెసు
వాళ్లు ఒప్పలేదు. రైతులంతా సలహాపడ్డారు.
కదకు ఆచార్యప్రెసిడెంటుమాటే నెగింది. పొద్దు
గూడకుంకింది, రైతులు ఎవరికొళ్లకువాళ్లు పోయి
వారు. కూలివాండ్లకూడ కడుపాత్యానికి ఎవరి
క్షుల్లకువాళ్లు పోయినారు. ఇట్లుగాయితే బిల్ల
పొగురు ఆడిగిది అని తనలో తాననుకుంటూ ఒం
టరిగా గనిమెమిదనున్న కాలదారిబిట్టి ఏదో
రైతుగ్రామానికి ఏమేకా ఆలోచించుకుంటూ
పోయినాడు- పాపము! ఏకా! ఆయినా సంపా
దిస్తుంటే ఆంతోలేన! ఎందుకొచ్చిస్తున్నా?

సభ జరిగినతర్రాతి వచ్చినశుక్రవారం రైతు
ప్రతిక అచ్చుపడింది. మొదటికాకిరిమీద చెప్ప
అమరాలలో యామాటలు అగపడినవి.

4 వ జమీనరైతు మహాసభ

జమీందార్ల కుచ్చపుపన్నుగడలు-ముంతకట్లుకై
అమ్ముడుబోయిన బానిసవారిజనుల కార్తవ్యము-
రైతులిద్దల ఆత్మార్థసహాయము- సభను జయప్రద
మొనర్చిన నాయుడుగారి అనర్గళవాగ్ధాని!

ఇదేవిధముగా అన్నిదినవారపుతిక్కల్లో పడ్డది.
పిరిలో నిజముగా బానిసలవలన! కొంతకాలాని
పైనే వెయ్యకపోదు నుట్ట పై కైకలు
చూడనూలేదు. మంచివా జనాబువోయదానికి
ప్రతికలూలేవు. వై ఆతు రాలుకుంటే క్రింది ఆతు
ఇరిక్తునే ఉంటుంది.